

**Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Ιστορίας – Εθνολογίας**

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

Κομοτηνή

20.06.2009

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή & ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ;

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος στην συνεδρίαση αρ. 4/5 Δεκεμβρίου 2007 αποφάσισε ομόφωνα να συμμετάσχει στην διαδικασία αξιολόγησης και όρισε την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, αποτελούμενη από τον καθηγητή κ. Νικόλαο Ξηροτύρη, την Λέκτορα κ. Ελπίδα Βόγλη και τον φοιτητή κ. Κωνσταντίνο Σαλούρο.

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Προκειμένου να προετοιμαστεί η απρόσκοπτη διεξαγωγή των σχετικών δραστηριοτήτων, προηγήθηκε μία δοκιμαστική περίοδος το θερινό εξάμηνο 2007, η οποία κρίθηκε απαραίτητη στρατηγικά, ώστε αφ' ενός να αποκτηθεί η αναγκαία εμπειρία επί της διαδικασίας αξιολόγησης και αφ' ετέρου να μετριασθούν οι εκ των υστέρων αντιρρήσεις ορισμένων μελών ΔΕΠ και αντιστοίχων φοιτητικών παρατάξεων, για τη χρησιμότητα και την αναγκαιότητά της αξιολογητικής διαδικασίας.

Κατά την προκαταρκτική φάση, η ΟΜΕΑ, σε τρεις ενημερωτικές συναντήσεις α) με τα μέλη ΔΕΠ και β) με τους φοιτητές, παρουσίασε και ανέλυσε την όλη τεχνική της διαδικασίας αξιολόγησης. Ιδιαίτερα τονίσθηκε η χρησιμότητά της για την βελτίωση της εν γένει λειτουργίας του Τμήματος και βεβαίως ότι πόρρω απέχει οιοδήποτε κομματικού ιδεολογήματος. Ακολούθησαν ανάλογες συζητήσεις με τους φοιτητές, οργανωμένες από τα περισσότερα μέλη ΔΕΠ κατά τη διάρκεια των παραδόσεών τους, ώστε να επιτευχθεί η διάχυση της πληροφορίας και η ωρίμανση της ιδέας της αξιολόγησης στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Οι πληροφορίες συγκεντρώθηκαν α) από τα διαθέσιμα στοιχεία στη Γραμματεία του Τμήματος, β) από τα απογραφικά δελτία που

συμπλήρωσαν τα μέλη ΔΕΠ (εκτός των αντιτιθεμένων στην αξιολόγηση ή αδιαφόρησαν παρά τις συνεχείς επικλήσεις κ.κ. Κ. Χατζόπουλο, Β. Δαλκαβούκη, Π. Τζιβάρα, Δ. Λαφαζάνη, Ε. Συριάτου, Α. Φάρινγκτον, Α. Μπαρτζιώκα, Ι. Τσαβαρή) και γ) από τα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν στους φοιτητές.

Σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, (μεταξύ της 10^{ης} και 12^{ης} εβδομάδας διδασκαλίας κάθε μαθήματος) διανεμήθηκαν και συμπληρώθηκαν (ανωνύμως) από τους φοιτητές τα σχετικά ερωτηματολόγια ανά μάθημα. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια συγκεντρώθηκαν παρουσία των φοιτητών και παραδόθηκαν στην Γραμματεία του Τμήματος σε κλειστό φάκελο, η οποία με τη σειρά του τον παρέδωσε στην ΟΜΕΑ.

Οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν αποδελτιώθηκαν με ευθύνη της ΟΜΕΑ και συντάχθηκε ένα λεπτομερές δελτίο αξιολόγησης ανά μάθημα και ανά διδάσκοντα (αντιπροσωπευτικό υπόδειγμα επισυνάπτεται). Η ΟΜΕΑ φυλάσσει το πρωτογενές αυτό σώμα ποσοτικοποιημένων αξιολογητικών δεδομένων, προστατεύοντας τα προσωπικά δεδομένα των μελών ΔΕΠ, αλλά κάθε άμεσα ενδιαφερόμενος μπορεί να πληροφορείται μόνον το αποτέλεσμα της αξιολόγησης που τον/την αφορούν.

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Συζητήθηκε διεξοδικά στην έκτακτη Συνεδρίαση Ειδικής Σύθεσης υπ' αριθμόν 10 της 10^{ης} Ιουλίου 2009 και οι παρατηρήσεις και συμπεράσματα της συζήτησης συμπεριελήφθηκαν στην οριστική μορφή του κειμένου της Εσωτερικής Αξιολόγησης

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Η αποδελτίωση αυτή κατέδειξε συγκεκριμένες μεθοδολογικού τύπου αδυναμίες, οι οποίες θα πρέπει να επισημανθούν, ώστε βάσει αυτών να σχεδιαστούν βελτιωτικές τροποποιήσεις στο μέλλον. Μερικές από αυτές σχολιάζονται κατωτέρω:

Α) αδυναμίες σχετικές με τα ερωτηματολόγια

Ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε, ως πρότυπο, παρουσιάζει αδυναμίες καθώς τα επί μέρους ερωτήματα δεν είναι δυνατόν να ανταποκρίνονται γενικώς και πλήρως στις ανάγκες όλων των Τμημάτων. Παρά ταύτα, αν και υπήρχε η ευχέρεια προσαρμογής τους, προτιμήθηκε στη φάση αυτή να μη γίνουν

επεμβάσεις, προς όφελος της ομοιογένειας των αποτελεσμάτων και των δυνατοτήτων συγκρίσεων με άλλα δεδομένα, άλλων συναφών Τμημάτων.

Το νόημα κάποιων ερωτήσεων δεν έγινε κατανοητό από τους φοιτητές και συνεπώς οι συλλεγείσες απαντήσεις δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και δεν μπορούν να αξιολογηθούν. Π.χ. στην ερώτηση 13 «*Πως κρίνετε τον αριθμό των διδακτικών μονάδων σε σχέση με το φόρτο εργασίας*» που σταθμίζει την αντιστοιχία του βαθμού δυσκολίας του μαθήματος με τις ακαδημαϊκές μονάδες έγινε σαφές ότι αρκετοί φοιτητές δεν αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο του όρου «ακαδημαϊκές μονάδες», παρά την σχετική επεξήγηση. Επί πλέον, τα επί μέρους θέματα που σχετίζονται με την εκπαιδευτική πράξη εκπροσωπούνται άνισα, για παράδειγμα δεν ζητούνται πληροφορίες σχετικά με την εξοικείωση των φοιτητών με τις νέες τεχνολογίες, ή το χρόνο και τον τρόπο αξιοποίησής τους από τους φοιτητές, στοιχεία τα οποία κατά τη γνώμη της ΟΜΕΑ απαραίτητα για την αξιολόγηση της σύγχρονης εκπαιδευτικής πράξης.

B) αδυναμίες σχετικά με την απόκριση των φοιτητών

Σε πολλές περιπτώσεις η συμμετοχή των φοιτητών στην διαδικασία αξιολόγησης υπήρξε εξαιρετικά χαμηλή, με αποτέλεσμα το δείγμα των απαντήσεων να είναι μη αντιπροσωπευτικό και άρα μη αξιολογήσιμο. Κατά την αποδελτίωση των απαντήσεων, δημιουργήθηκε συχνά η εντύπωση ότι οι φοιτητές απάντησαν επιπόλαια και χωρίς πλήρη επίγνωση της ποσοτικής κλίμακας των ερωτηματολογίων. Παρατηρείται αρκετά συχνά το φαινόμενο της βαθμολόγησης όλων ανεξαιρέτως των ερωτήσεων με την κατώτατη ή την ανώτατη βαθμολογία, γεγονός που υποκρύπτει διάθεση απαξίωσης των μετρήσεων. Ελάχιστοι παρέδωσαν επί μέρους παρατηρήσεις και σχόλια στο αντίστοιχο πεδίο, παρά τη σαφή σχετική παρότρυνση του ερωτηματολογίου και των διδασκόντων, αρκετοί δε χρησιμοποίησαν άσχετους με την αξιολόγηση ή ακόμη και ειρωνικούς σχολιασμούς, ακυρώνοντας εν μέρει την σοβαρότητα του εγχειρήματος.

Παρότι στην πρώιμη αυτή φάση του εγχειρήματος τέτοιες αντιδράσεις θα ήταν λογικά αναμενόμενες, η όλη κατάσταση έμμεσα αντικατοπτρίζει – και ως εκ τούτου έχει αξιολογητική αξία – την αφάνταστη ελαφρότητα, με την οποία αντιμετωπίζουν τις σπουδές τους οι φοιτητές, απόρροια της οποίας είναι και η ελλιπής παρακολούθηση των μαθημάτων (και συνεπώς ή σχετική άγνοια του περιεχομένου των μαθημάτων κ.α. συνθηκών σπουδών), ή η απροθυμία ουσιαστικής συμβολής τους στην προσπάθεια ανατροφοδότησης και βελτίωσης των διαδικασιών, οι οποίες τους αφορούν άμεσα.

Επίσης η ΟΜΕΑ διαπίστωσε ότι, το όποιο αξιολογικό αποτέλεσμα σχετικά με το Τμήμα Ιστορίας-Εθνολογίας, είναι δέσμιο των δομικών αδυναμιών του συστήματος λειτουργίας των ελληνικών ΑΕΙ, γεγονός που εξασθενεί τις όποιες φιλότιμες προσπάθειες αυτοβελτίωσης των δεικτών του Τμήματος.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Οι ελλειπείς ή καθυστερημένα αποδιδόμενες χρηματοδοτήσεις για υποδομές, εξοπλισμό, λειτουργικά κόστη κτλ.
- Η δυσκινησία των κρατικών διοικητικών μηχανισμών, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση διορισμών εκλεγμένων μελών ΔΕΠ, ή την μεγάλη χρονική καθυστέρηση καταβολής αποζημίωσης στους ειδικούς επιστήμονες του Π.Δ. 407, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η στελέχωση του Τμήματος.
- Οι δυσκολίες στις προσπάθειες διαρκούς κατάρτισης του διοικητικού προσωπικού, ώστε αυτό να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του στην εποχή των νέων τεχνολογιών.
- Η χαμηλού βαθμού αντιστοίχιση των σπουδών με την αγορά εργασίας
- Οι παρεμβολές των (κομματικών) φοιτητικών νεολαιών στην εκπαιδευτική πράξη κ.ο.κ.

Δομικής φύσεως επίσης είναι οι αδυναμίες που οφείλονται στο διπλό χαρακτήρα του Τμήματος όπως αυτό σχεδιάστηκε αρχικά από το ΥΠΕΠΘ, αλλά και στο γεγονός ότι

α) εισάγονται κατ' έτος πολλοί περισσότεροι φοιτητές από τους προτεινόμενους από το Τμήμα, (π.χ. προτείνουμε την εισαγωγή 60 φοιτητών, διότι μόνον τόσους μπορεί να εκπαιδεύσει το Τμήμα με βάση τις υπάρχουσες υποδομές και το ΥΠΕΠΘ για λόγους εξω-εκπαιδευτικούς μās στέλνει 250) και

β) εξ αιτίας του συστήματος εισαγωγής στα ΑΕΙ, το Τμήμα Ιστορίας-Εθνολογίας, και λόγω της γεωγραφικής του θέσεως, δεν αποτελεί προτεραιότητα στις προτιμήσεις των φοιτητών, με αποτέλεσμα τη σταδιακή πτώση της ολικής ποιότητας του φοιτητικού δυναμικού κατά τα τελευταία χρόνια, (επισημάνθηκε από όλα τα μέλη ΔΕΠ). Τούτο συνιστά σοβαρή εγγενή αδυναμία όλων των γεωγραφικά δύσβατων Τμημάτων, η οποία δέν είναι ανατάξιμη από οποιαδήποτε εσωτερική ή εξωτερική αξιολόγηση.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Α) Η ΟΜΕΑ φρονεί ότι θα πρέπει να εξευρεθούν τρόποι ποσοτικά μεγαλύτερης και ποιοτικά ουσιαστικότερης συμμετοχής των φοιτητών στην όλη διαδικασία, η οποία θα διασφαλίζει και την αντικειμενικότερη αξιολόγηση της ποιότητας των προσφερομένων μαθημάτων.

Πρέπει επίσης να καλλιεργηθεί πιο συστηματικά στους παράγοντες της ακαδημαϊκής κοινότητας και να εμπεδωθεί η συναίνεση για την χρησιμότητα και αναγκαιότητα της ετήσιας διαδικασίας αξιολόγησης, ως παράγοντος ανατροφοδότησης και βελτιώσεων και όχι ως παράγοντος υποθετικών διακρίσεων ή ανυπάρκτων αποκλεισμών και βεβαίως θα πρέπει να αποδεσμευθεί από κάθε κομματικό κέλευσμα. Από την επιτυχή ολοκλήρωση του πρώτου αυτού θεμελιώδους βήματος, θα εξαρτηθεί εν πολλοίς ο σχεδιασμός και η πορεία των προτεινομένων βελτιώσεων σε όλα τα πεδία του έργου του Τμήματος

Ως μέσα για την υλοποίηση της ιδέας προτείνονται

- α) η (αυτονόητη) διαρκής λειτουργία της Επιτροπής Αξιολόγησης στο Τμήμα χωρίς αλλαγές στην σύνθεσή της έως την ημερομηνία της Εξωτερικής Αξιολόγησης
- β) η τακτική διοργάνωση ημερίδων-συζητήσεων-ζυμώσεων (1-2 ανά έτος), ώστε να ανατραπεί η σημερινή αρνητική ή επιπόλαιη στάση ορισμένων εκ των μελών ΔΕΠ/φοιτητών για το ζήτημα αυτό
- γ) η τακτική συζήτηση σχετικών θεμάτων στις Γενικές Συνελεύσεις του Τμήματος
- δ) η παρακολούθηση και η εφαρμογή καλών πρακτικών άλλων ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων.

Β) Δεδομένου ότι η αξιολόγηση δεν αποτελεί μια «εφ' άπαξ» μέτρηση δεδομένων αλλά μια διαρκή διαδικασία η οποία εξελίσσεται αλληλένδετα με τη μελλοντική πορεία του (κάθε) Τμήματος, θεωρείται «*εκ των ων ουκ άνευ*» η δημιουργία μιας καλά επεξεργασμένης βάσης δεδομένων η οποία θα τροφοδοτείται διαρκώς με τα σχετικά προκύπτοντα στοιχεία αξιολόγησης. Ο σχεδιασμός της θα πρέπει να στηρίζεται στη δημιουργία των κατάλληλων ανά περίπτωση σταθμισμένων ερωτηματολογίων και στην αυτονόητη κάλυψη όλων των παραμέτρων που συνδέονται με την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία, με την χρήση ανάλογων διεθνών προτύπων, τα οποία θα μπορούσαν να προσαρμοστούν στις συγκεκριμένες ανάγκες του Τμήματος. Είναι προφανές ότι η διατήρηση και λειτουργία της εν λόγω βάσης πρέπει να ανατεθεί αποκλειστικά σε εξειδικευμένο άτομο. Η ΟΜΕΑ επεξεργάζεται ήδη τις λεπτομέρειες για το κατάλληλο οργανωτικό σχήμα.

Θεωρεί ωστόσο, ότι προκειμένου να επιτευχθεί

- α) ομοιογένεια και συγκρισιμότητα δεδομένων μεταξύ όλων των ακαδημαϊκών μονάδων και
- β) μείωση του κόστους και του απαιτούμενου ανθρώπινου δυναμικού, θα μπορούσε η ΑΔΙΠ να επεξεργαστεί και να διοχετεύσει στα ΑΕΙ ένα ενιαίο πρότυπο βάσης δεδομένων, συνοδευόμενο από το κατάλληλο λογισμικό εισαγωγής στοιχείων.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Οι διοικητικές υπηρεσίες, τα γραφεία των μελών ΔΕΠ, το Εργαστήριο Παλαιογραφίας και οι αίθουσες διδασκαλίας στεγάζονται στο κέντρο της Κομοτηνής, στις εγκαταστάσεις που αποδεσμεύτηκαν από τη μετεγκατάσταση της Νομικής Σχολής του Δ.Π.Θ., ενώ ένα τμήμα (συγκεκριμένα το Εργαστήριο Ανθρωπολογίας) παραμένει στην Πανεπιστημιούπολη, καθώς δεν ήταν δυνατή η μεταφορά του λόγω ελλείψεως χώρων με ειδικές υποδομές (ηλεκτρολογικές/υδραυλικές εγκαταστάσεις, εργαστηριακοί πάγκοι κτλ.) .

Στο Τμήμα λειτουργεί Βιβλιοθήκη και Αναγνωστήριο. Η Βιβλιοθήκη διαθέτει 117 τίτλους ελληνικών και 138 τίτλους ξένων περιοδικών, 20.800 τόμους βιβλίων και Συλλογή σπανίων βιβλίων που αριθμεί 1.000 και πλέον τόμους.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

Το Τμήμα Ιστορίας-Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. ιδρύθηκε το 1990 και άρχισε να λειτουργεί το ακαδημαϊκό έτος 1991-1992. Το Τμήμα χορηγεί ενιαίο πτυχίο με επιμέρους ειδίκευση στην Ιστορία ή στην Εθνολογία.

Οι προπτυχιακές σπουδές διαρκούν τέσσερα (4) χρόνια και χωρίζονται σε οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Στα τέσσερα (4) πρώτα εξάμηνα τα μαθήματα είναι κοινά, ενώ στα επόμενα τέσσερα (4) εξειδικεύονται, ανάλογα με την κατεύθυνση (Ιστορίας ή Εθνολογίας) που επιλέγουν να ακολουθήσουν οι φοιτητές. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές υποχρεούνται να εξεταστούν επιτυχώς σε 48 μαθήματα. Όσοι φοιτητές επιθυμούν, μπορούν να εκπονήσουν διπλωματική εργασία κατά τη διάρκεια του εβδόμου και ογδόου εξαμήνου, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος. Λεπτομέρειες σχετικές με το πρόγραμμα σπουδών βρίσκονται στην ιστοσελίδα <http://www.he.duth.gr>

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).¹

Τις διδακτικές ανάγκες του τμήματος καλύπτουν:

4 πρωτοβάθμιοι καθηγητές,
3 αναπληρωτές καθηγητές,
3 επίκουροι καθηγητές, και
7 λέκτορες,

ενώ προσλαμβάνονται περιστασιακά ειδικοί επιστήμονες με συμβάσεις του Ν. 407, ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος και τις χρηματοδοτήσεις του Υπουργείου.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.²

Το Τμήμα δέχεται κατ' έτος, τα τελευταία χρόνια, 200-250 περίπου φοιτητές. Σύμφωνα με τα στοιχεία στο μητρώο της γραμματείας την τελευταία δεκαετία (από το 1999 μέχρι σήμερα), στο Τμήμα έχουν φοιτήσει συνολικά 1975 φοιτητές, εισαχθέντες με πανελλήνιες ή κατατακτήριες εξετάσεις. Από αυτούς έχουν διακόψει τη φοίτηση οι 407, είναι εν ενεργεία συνολικά 976 φοιτητές (εκ των οποίων οι 326 επί πτυχίω), ενώ απεφοίτησαν συνολικά 589 φοιτητές.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Σκοπός του Τμήματος είναι:

- Να ερευνά την ιστορική πορεία των λαών της ανθρωπότητας από την καταγωγή τους ως σήμερα, καθώς και τους παράγοντες που την επηρεάζουν.

- Να μελετά τους χαρακτηριστικούς τρόπους συγκρότησης σε ομάδες του ανθρωπίνου είδους, ιδιαίτερα δε των λαών χωρίς γραφή.
- Να μελετά τη συμπεριφορά και τις εκδηλώσεις του πνευματικού, κοινωνικού και ηθικού βίου των λαών, καθώς και το λαϊκό πολιτισμό.
- Να παρέχει στους πτυχιούχους του την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη.

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Διαπιστώνεται μία ασάφεια και ποικιλότητα στην αντίληψη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος περί των στόχων και των σκοπών που αναφέρονται στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος. Ταυτόχρονα οι αντικειμενικές συνθήκες λειτουργίας του Τμήματος επιβάλλουν αναγκαστικά αποκλίσεις.

Ως από αποτέλεσμα παρατηρείται πρακτική αδυναμία ένταξης των αποφοίτων στην αγορά εργασίας και κατοχύρωσης επαγγελματικών δικαιωμάτων παρά τους θεσμοθετημένους κωδικούς του ΥΠΕΠΘ/ΥΠΕΣ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η προβλεπομένη απασχόληση των πτυχιούχων του Τμήματος σε αρχαιολογικές ανασκαφές, η οποία όμως δεν τηρείται από το Υπουργείο Πολιτισμού. Προτείνεται συστηματικότερη παρακολούθηση της πορείας των αποφοίτων σε συνεργασία με το Γραφείο Διαμεσολάβησης ώστε να σχεδιαστούν επί συστηματικών δεδομένων οι μελλοντικές τροποποιήσεις-βελτιώσεις στο σχεδιασμό του περιεχομένου σπουδών.

Η προταθείσα δημιουργία Μεταπτυχιακών Σπουδών για την εμπάθунση και εξειδίκευση των παρεχομένων από τις προπτυχιακές κατευθύνσεις γνώσεων, θα συνέβαλε ουσιαστικά στη βελτίωση της θέσης των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Γενικά όχι, αν και παρατηρούνται ορισμένες δυσλειτουργίες στην κατεύθυνση Εθνολογίας.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι

παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Το Τμήμα εκπαιδεύει φοιτητές σε δύο επιστημονικά πεδία. την Ιστορία και την Εθνολογία, χορηγώντας όμως κοινό πτυχίο. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και σε ανάλογα ή άλλα Τμήματα, π.χ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών κλπ. Σήμερα όμως, με την εξειδίκευση των επιστημονικών πεδίων, καθίσταται προφανές ότι οι εκπαιδευτικές «συγγένειες» μεταξύ των ανωτέρω πεδίων μειώνονται. Δεδομένου μάλιστα ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση κατατάσσει τα ως άνω πεδία σε διαφορετικούς εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς κωδικούς, θα δημιουργηθεί μεσοπρόθεσμα μία ασαφής κατάσταση στην επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων. Η ασάφεια αυτή επιτείνεται διότι το ΥΠΕΠΘ/ΥΠΕΣ δίνει σε αρχαιολόγους, ιστορικούς και εθνολόγους τον ίδιο κωδικό επαγγελματικής αποκατάστασης με τους φιλολόγους (ΠΕ2). Επομένως το Τμήμα είναι δέσμιο μίας πάγιας κρατικής πολιτικής.

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Ναι, αλλά θα είναι άνευ νοήματος, γιατί η εκπαιδευτική πολιτική χαράσσεται εκτός Τμήματος και δυστυχώς χαρακτηρίζεται από έλλειψη κοινής λογικής και άγνοια των κοινών ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προδιαγραφών, ενώ λαμβάνει υπόψη της διάφορες εξωπανεπιστημιακές σκοπιμότητες.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Στο Τμήμα λειτουργούν οι Θεσμοθετημένες Επιτροπές Βιβλιοθήκης, Προγράμματος Σπουδών, Προχείρων Διαγωνισμών και Παραλαβής. Προσφάτως και η ΟΜΕΑ

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Καταρτίζονται οι Εσωτερικοί Κανονισμοί των δύο προταθέντων στο ΥΠΕΠΘ Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το Τμήμα δεν έχει χωρισθεί σε Τομείς, λόγω μη συμπλήρωσεως του απαιτούμενου αριθμού μελών ΔΕΠ.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών ανταποκρίνεται γενικά στους στόχους του Τμήματος, αν και δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η στελέχωσή του με τα αναγκαία μέλη ΔΕΠ/γνωστικά πεδία. Η ερώτηση εάν το Πρόγραμμα Σπουδών ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινωνίας είναι επεικώς παράλογη, διότι η απόκτηση της Γνώσης είναι ανεξάρτητη των «απαιτήσεων» οποιασδήποτε κοινωνίας. Αλλιώς επενερχόμαστε στον Μεσαίωνα, όταν η κοινωνία καθόριζε το περιεχόμενο της Γνώσης.

3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Γενικότερα η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του Προγράμματος Σπουδών εμφανίζει εγγενείς αδυναμίες, για τις οποίες ορισμένα μέλη ΔΕΠ πρότειναν συγκεκριμένες βελτιώσεις.

Το Πρόγραμμα Σπουδών παρουσιάζει ορισμένες δυσλειτουργίες για τους παρακάτω λόγους:

- κινητικότητα των μελών ΔΕΠ, δηλαδή μή μόνιμη εγκατάστασή τους στον τόπο εργασίας, με αποτέλεσμα την δυσλειτουργία του προγράμματος σπουδών λόγω π.χ. κακών καιρικών συνθηκών και ακυρώσεως πτήσεων,
- διαρκής έλλειψη καταλλήλων υποψηφίων για ορισμένα γνωστικά αντικείμενα τα οποία είναι μέρος του

προγράμματος σπουδών και τα οποία αναγκαστικά διδάσκονται από ΔΕΠ/ΠΔ 407 συγγενών γνωστικών αντικειμένων,

- απροθυμία έως βαθμού αρνήσεως ορισμένων μελών ΔΕΠ να προσαρμοσθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης μορφής διδασκαλίας, όπως αυτή προσδιορίζεται από το Νόμο,
- μη ακριβής τήρηση του ωρολογίου προγράμματος από τα «ιπτάμενα» μέλη ΔΕΠ, και όχι μόνον, (επισημαίνονται αρνητικά οι συχνές έκτακτες αλλαγές του εβδομαδιαίου προγράμματος, παρά το γεγονός ότι τα μαθήματα συνήθως καλύπτονται, αλλά ατελώς, με διαδικασίες αναπλήρωσης),
- απροθυμία μεγάλης μερίδος φοιτητών να εργασθούν παραγωγικά και συμμετοχικά για την επίτευξη των σκοπών της διδασκαλίας,
- μικρή έως καμμία ανταπόκριση από τα μέλη ΔΕΠ και τους φοιτητές στην χρήση της ηλεκτρονικής μορφής διδασκαλίας
- αντικειμενικές δυσκολίες τήρησης του προγράμματος σπουδών, λόγω του μεγάλου αριθμού φοιτητών, τον οποίο εγκρίνει το ΥΠΕΠΘ, παρά τις αντίθετες εισηγήσεις του Τμήματος.

3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Θεωρήθηκε γενικά ως επαρκές, με δυνατότητες όμως βελτίωσής του. Τέτοιες βελτιώσεις αφορούν π.χ. το συνυπολογισμό της όλης παρουσίας και συμμετοχής του φοιτητή στις διαλέξεις, εργασίες, εργαστήρια, διπλωματικές εργασίες, επιστημονικές εκδηλώσεις κτλ., επιπροσθέτως των επιδόσεων στις συνήθεις εξεταστικές διαδικασίες, ή την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στη διεκπεραίωση της εξέτασης. Απαιτείται όμως μεσοπρόθεσμα η εφαρμογή εξεταστικών συστημάτων, τα οποία θα αποτρέπουν την αποστήθιση της διδαχθείσης ύλης και θα αξιολογούν τις πραγματικές γνώσεις των φοιτητών.

3.1.4. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Σχεδόν ομόφωνα κρίνεται ότι η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Σπουδών χρήζει ριζικών συμπληρώσεων και βελτιώσεων. Φυσικά η συνεργασία με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού δεν έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα, μόνο δύο μέλη ΔΕΠ εμφανίζουν μία ικανοποιητική δραστηριότητα στην κατεύθυνση αυτή. Η κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών προς τον Ευρωπαϊκό και διεθνή ακαδημαϊκό χώρο, όντας μικρή, εμφανίζει επιπλέον και μία προϊούσα μείωση.

3.1.5. Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι η πρακτική άσκηση των φοιτητών έχει παραμεληθεί και πρέπει να αναδιοργανωθεί εκ βάθρων.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών³

Προς το παρόν δεν λειτουργούν ΠΜΣ στο Τμήμα. Έχουν υποβληθεί προς κρίση δύο σχετικά ΠΜΣ στο ΥΠΕΠΘ, τα οποία αναμένεται ότι παρέχοντας συγκεκριμένη εξειδίκευση θα βελτιώσουν τη θέση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Δεν λειτουργεί Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών. Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες του Τμήματος εργάζονται ατομικά υπό την εποπτεία του επιβλέποντος καθηγητή.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Από την αποδελτίωση των ερωτηματολογίων των φοιτητών εμφανίζεται ότι το διδακτικό προσωπικό πληροί σε πολύ γενικές γραμμές τα κριτήρια ποιότητας και φαίνεται να ικανοποιεί τους φοιτητές κατά την άσκηση του διδακτικού του έργου.

Η επισκόπηση που προκύπτει από την αποδελτίωση των ερωτηματολογίων αποκαλύπτει ότι οι φοιτητές σε γενικές γραμμές:

- Είναι ικανοποιημένοι από το περιεχόμενο των μαθημάτων και την επάρκεια/προσιτότητα/συνεργασιμότητα των διδασκόντων.
- Θεωρούν ότι η ανάληψη εργασιών στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα τους βοηθάει στην εμπέδωση των θεμάτων και στην εξοικείωση με την αναζήτηση πηγών και με τη συγγραφή/ παρουσίαση επιστημονικού δοκιμίου.
- Επισημαίνουν την ανάγκη φροντιστηριακών μαθημάτων.

- Διαμαρτύρονται για ελλιπή εξυπηρέτηση από τη Γραμματεία (γεγονός αναμενόμενο από την έλλειψη προσωπικού και επαρκούς μηχανοργάνωσης).
- Παραπονούνται (δικαίως) για την καθυστέρηση διανομής συγγραμμάτων.

Πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι η ΟΜΕΑ διατυπώνει επιφυλάξεις σχετικά με την αντιπροσωπευτικότητα της εικόνας που διαγράφεται, αν ληφθούν υπ' όψιν:

- Το μικρό δείγμα των απαντήσεων σε σχέση με το σύνολο του φοιτητικού πληθυσμού.
- Η συμμετοχή κατά τεκμήριο των καλύτερων και συνεπέστερων στις υποχρεώσεις τους φοιτητών, που αλλοιώνει την πραγματική εικόνα.
- Τις ενδείξεις ότι οι φοιτητές δεν έχουν αντιληφθεί τον ακριβή ρόλο της αξιολόγησης και απέδωσαν ασυνήθιστα υψηλές βαθμολογίες στους διδάσκοντες, προφανώς με επιπόλαια κριτήρια.
- Η άγνοια των φοιτητών περί των παραμέτρων ποιότητας σπουδών, παρά την συνεχή επανάληψη κατά την διδασκαλία από τα περισσότερα μέλη ΔΕΠ της ουσίας και της σημασίας της. Για παράδειγμα δεν τους απασχολεί η μη χρήση διεθνούς βιβλιογραφίας και πολλαπλών πηγών, η υποβάθμιση της ποιότητας των χώρων (εξ αιτίας δικών τους αρνητικών ενεργειών), ενώ δεν έχουν μέτρο σύγκρισης με άλλα αντίστοιχα ιδρύματα σε κανένα επίπεδο. Δεν έχει καταγραφεί προθυμία συμμετοχής σε διπλωματικές εργασίες, συμμετοχής σε προγράμματα ERASMUS ή άλλα συναφή, δεν μπορούν να αντιληφθούν τη σοβαρότητα των ελλείψεων στον τομέα της πρακτικής άσκησης κλπ.).

Προφανώς η παραμετροποίηση των παραπάνω ελλείψεων απαιτεί ένα πλέον επεξεργασμένο και σταθμισμένο ερωτηματολόγιο και προς αυτή την κατεύθυνση εκτιμάται ότι πρέπει να επικεντρωθούν οι προσπάθειες για μια αποτελεσματικότερη αξιολόγηση.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

Όπως προαναφέρθηκε, από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών δεν αποτυπώνεται με ακρίβεια η πραγματικότητα της διδακτικής διαδικασίας. (υπερεκτιμάται ως επιτυχής) . Στην πραγματικότητα, κινείται περί τον μέσο όρο, όσον αφορά την ποιότητα διδασκαλίας, οφειλόμενη στην ανεπαρκή προσπάθεια ευαρίθμων μελών ΔΕΠ για την παραγωγή και διατήρηση των ποιοτικών παραμέτρων διδασκαλίας, η οποία επηρεάζει όμως την γενική εικόνα. Ανάλογη εικόνα παρατηρείται και στην παράμετρο της αποτελεσματικότητας,

όπου εκτός των προαναφερθέντων, σημαντικός παράγοντας είναι η αδιαφορία ή και η έλλειψη ικανότητας προσλήψεως των παρεχομένων γνώσεων από τους φοιτητές.

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Ταυτόσημη με την προηγούμενη ερώτηση εννοιολογικά. Στην πραγματικότητα, η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού, όσον αφορά την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου, εμφανίζει μεγάλες αποκλίσεις, όπως και η ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας. Η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου απαιτεί αναθεώρηση όλων των παραμέτρων τους, ιδίως της ικανότητας μεταδοτικότητας ορισμένων μελών ΔΕΠ και της αποδοχής της χρήσης νέων εκπαιδευτικών τεχνολογιών, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά τους. Η μεγαλύτερη δυσκολία όμως έγκειται στην ανεπάρκεια των προσλαμβανουσών παραστάσεων των φοιτητών και στην επί 12ετίαν συστηματική καταστροφή της ικανότητας κριτικής σκέψεως στην Α'/βάθμια και Β'/βάθμια εκπαίδευση.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα σε πολλές περιπτώσεις είναι ανεπαρκή. Ο βαθμός αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών είναι μικρός, αλλά παρατηρήθηκε μία γενική τάση από τα περισσότερα μέλη ΔΕΠ αναβάθμισης της χρήσης των υπηρεσιών αυτών. Ενας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι η ανεπάρκεια γνώσης ξένων γλωσσών από τους φοιτητές, γεγονός το οποίο περιορίζει την δυνατότητα πρόσβασης στην διεθνή βιβλιογραφία.

Το ζήτημα των εκπαιδευτικών βοηθημάτων χρήζει συνολικότερης αναθεώρησης στο πλαίσιο της αναμόρφωσης της λειτουργίας όλων των ΑΕΙ. Η παροχή ενός μόνο συγγράμματος (έστω και αν αυτό επιλέγεται μεταξύ περισσοτέρων!!), δε συνιστά αποτελεί επαρκή πηγή μόρφωσης επιστημόνων. Απλώς φόρτωσε στίς ανεπαρκώς στελεχωμένες με προσωπικό Γραμματείες των Τμημάτων επιπρόσθετη γραφειοκρατία καί έργο. Προφανώς το ΥΠΕΠΘ θεωρεί ότι ο τρόπος κατανομής ανά εξάμηνο των 4 διαφορετικών συγγραμμάτων της Ποινικής Δικονομίας των αντίστοιχων καθηγητών της Νομικής Αθηνών, λύει το πρόβλημα

«Πολλαπλά Συγγράμματα», σύμφωνα άλλωστε με την σχετική διευκρινιστική εγκύκλιό του.

Πέραν της αργοπορημένης διανομής των συγγραμμάτων για λόγους ανεξαρτήτους από την επιθυμία των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών, το σημαντικό είναι η καλλιέργεια της συνήθειας χρήσης πολλαπλών πηγών ως βοηθημάτων, με την καλύτερη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της βιβλιοθήκης.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Ανεπαρκή σε σχέση με τον ολοένα αυξανόμενο όγκο των φοιτητών του Τμήματος. Εάν υπήρχαν υποχρεωτικές παρακολουθήσεις των μαθημάτων οι διαθέσιμες αίθουσες δεν θα μπορούσαν να ανταποκριθούν. Γίνονται διαρκώς προσπάθειες βελτίωσης των, (προσθήκες καθισμάτων, ενίσχυση οπτικοακουστικών μέσων, κουρτίνες συσκότησης κτλ), αλλά είναι περιορισμένης έκτασης, όχι ριζικές. Ειδικότερα επισημαίνονται ότι ο εξοπλισμός των δύο Εργαστηρίων (Παλαιογραφίας και Ανθρωπολογίας) του Τμήματος κρίνεται επαρκής και σύγχρονος, αν και υπάρχουν προβλήματα καλής συντήρησής του, λόγω ακριβώς τής έλλειψης εργαστηριακού βοηθητικού προσωπικού.

4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Σχετικά χαμηλό. Λίγα μέλη ΔΕΠ αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή πρακτική. Η πρόσφατα αναπτυχθείσα στο Δ.Π.Θ. πλατφόρμα για τη σύγχρονη και ασύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία (<http://eclass.duth.gr/eclass/>) επίσης δεν αξιοποιείται επαρκώς, καθώς πολύ λίγα μέλη ΔΕΠ αναρτούν και ενημερώνουν το εκπαιδευτικό υλικό τους στην αντίστοιχη θέση τους.

Επίσης οι γνώσεις των μελών ΔΕΠ είναι σχετικά ανεπαρκείς όσον αφορά την αξιοποίηση των δυνατοτήτων, τις οποίες προσφέρουν οι σύγχρονοι υπολογιστές και το επιστημονικό και εκπαιδευτικό λογισμικό.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων δεν είναι ικανοποιητική, και κάθε νέο ακαδημαϊκό έτος χειροτερεύει, για τους λόγους που ήδη αναφέρθηκαν.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Δυστυχώς ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα βρίσκεται σε απογοητευτικό επίπεδο και μόνο ένας μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ αναλίσκονται συστηματικά στη μεταλαμπάδευση και ενσωμάτωση των ερευνητικών δεδομένων στη διδασκαλία τους. Βεβαίως σημαντικό ρόλο στην κατάσταση αυτή ενέχει η απουσία οργανωμένης ερευνητικής πολιτικής στα ελληνικά ΑΕΙ, η έλλειψη στοιχειωδών οικονομικών επιδοτήσεων για την βασική έρευνα και η γραφειοκρατικοποίηση των Ειδικών Λογαριασμών / Επιτροπών Ερευνών.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

Ελάχιστα ικανοποιητικό. Ένας αποτρεπτικός παράγων ανάπτυξης σχετικών συνεργασιών από το Τμήμα ως συνολικής μονάδας, αποτελεί και η διπλή υπόστασή του, όπως και η ασυμβατότητα του με τους εκπαιδευτικούς και λοιπούς κωδικούς τους οποίους θέσπισε η Ε.Ε.

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Έλλειψη ιδιαίτερου ενδιαφέροντος τόσο από πλευράς μελών ΔΕΠ, όσο και κυρίως από πλευράς φοιτητών για την ανάπτυξη κινητικότητας από και προς το εξωτερικό. Ικανοποιητική θεωρείται η μετακίνηση φοιτητών από το εξωτερικό προς το Τμήμα.

5. Ερευνητικό έργο

Προφανώς οι συντάκτες του εντύπου φαίνεται ότι να αγνοούν ότι το Τμήμα δέν αποτελεί ενιαία ερευνητική μονάδα, αλλά ότι η έρευνα διακονείται από μεμονωμένα άτομα ή μικρές ομάδες επιστημόνων, με διαφορετικά ερωτήματα πρὸς απάντηση και διαφορετικά προβλήματα κατά την διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας. Επομένως δέν είναι δυνατή η ακριβής απάντηση στά τιθέμενα ερωτήματα.

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Η παραγωγή έρευνας είναι ανισομερώς κατανεμημένη στο πλαίσιο του Τμήματος, και η εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων και έργων περιορίζεται μόνο σε ελάχιστα μέλη ΔΕΠ. Οι ερευνητικές υποδομές των δύο θεσμοθετημένων Εργαστηρίων του Τμήματος είναι πολύ καλές, αλλά παρατηρείται απροθυμία από τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ να τις χρησιμοποιήσουν. Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ κατά την τελευταία πενταετία, ιδίως σε επιστημονικά περιοδικά του εξωτερικού, είναι απογοητευτική, διότι μόνο δύο μέλη ΔΕΠ εμφανίζουν ικανοποιητική δραστηριότητα στο ανωτέρω χρονικό διάστημα. Οι ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος περιορίζονται πάλι μόνο στα δύο Εργαστήρια. Ο βαθμός συμμετοχής των φοιτητών στην έρευνα δεν είναι ικανοποιητικός και περιορίζεται πάλι στο πλαίσιο των δύο Εργαστηρίων.

Θα πρέπει όμως να επισημανθεί ότι οι παρεχόμενες δυνατότητες ερευνητικής δραστηριότητας από την πολιτεία είναι ελάχιστα ικανοποιητικές, ιδιαίτερα στα Τμήματα των Ανθρωπιστικών επιστημών τα οποία ασχολούνται με την βασική και όχι την εφαρμοσμένη έρευνα, και ότι η πραγματοποιούμενη έρευνα βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά στην προσωπική αυτοχρηματοδότηση.

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Το Τμήμα δε διαθέτει μηχανισμό υποστήριξης και ανθρώπινο δυναμικό εξειδικευμένο στην αναζήτηση και αξιοποίηση Ερευνητικών προγραμμάτων. Όσα προγράμματα έχουν υλοποιηθεί έγιναν με προσωπική αφοσίωση των μελών ΔΕΠ

που τα πρότειναν. Ο κατακερματισμός του Δ.Π.Θ. σε 4 πόλεις και η λειτουργία διάσπαρτων παρατηρημάτων της Επιτροπής Ερευνών θέτει πρόσθετα προβλήματα γραφειοκρατικών και χρονικών καθυστερήσεων τα οποία δρουν αποτρεπτικά στην αποτελεσματικότητα της ερευνητικής διαδικασίας.

Θετικά στοιχεία αποτελούν η «ενδοχώρα» του Τμήματος ως η πλέον κατάλληλη γιά ιστορικές και εθνολογικές έρευνες, η ανυπαρξία προηγούμενης σοβαρής ερευνητικής δραστηριότητας στην περιοχή και η ύπαρξη μίας ευπρόσωπης ερευνητικής υποδομής στο Τμήμα.

Αρνητικά στοιχεία αποτελούν ο κατακερματισμός των ερευνητικών δραστηριοτήτων, λόγω γενικά μη επιστημονικής συγγενείας των θεραπευομένων γνωστικών αντικειμένων από τα μέλη ΔΕΠ, η οποία επιπλέον καθιστά σχεδόν αδύνατη την διεπιστημονική προσέγγιση των ερευνητικών ερωτημάτων.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Γιά τα γνωστικά αντικείμενα της Παλαιογραφίας, της (Βιολογικής) Ανθρωπολογίας και της Δημογραφίας θεωρούνται ικανοποιητικές (μέ διεθνή κριτήρια). Η Βιβλιοθήκη βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο ανάπτυξης, η ταχύτητα σύνδεσης μέ το Διαδίκτυο είναι επεικώς απαράδεκτη, οί ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και το δίκτυο σε απαράδεκτη κατάσταση και η συντήρηση επιστημονικών συσκευών και οργάνων ανεπαρκής, λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης. Απαράδεκτη θεωρείται η ποιότητα και το εμβαδόν των κτιριακών εγκαταστάσεων, τελείως ακαταλλήλων γιά ερευνητική δραστηριότητα.

Η επικαιροποίηση του επιστημονικού εξοπλισμού θεωρείται γενικώς ότι βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, αν και η προμήθεια νέων οργάνων μέσω των συλλογικών διαγωνισμών του Πανεπιστημίου θεωρείται καταστροφική ως προς την ποιότητα των συσκευών. επειδή οι έχοντες την τελική επιλογή, αγνοούν τα ουσιαστικά κατά περίπτωση χαρακτηριστικά κάθε εξειδικευμένου οργάνου, τα οποία το καθιστούν κατάλληλο γιά συγκεκριμένες χρήσεις.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Γενικά ανεπαρκείς σε αριθμό, μέ την εξαίρεση τις δημοσιεύσεις ορισμένων από τα μέλη ΔΕΠ. Ιδιαίτερα επισημαίνεται ότι ο αριθμός των δημοσιεύσεων σε περιοδικά μέ κριτές και ιδίως σε

ξενόγλωσσα, δέν είναι ικανοποιητικός και διακονείται από μικρό αριθμό μελών ΔΕΠ. Η συγγραφή βιβλίων και κεφαλαίων / άρθρων σε βιβλία είναι ικανοποιητικότερη, αλλά πάλι αφορά μικρό αριθμό μελών ΔΕΠ. Εν μέρει αυτό δικαιολογείται από την φύση των γνωστικών αντικειμένων ορισμένων μελών ΔΕΠ, την έλλειψη προκηρύξεως ανάλογων ερευνητικών προγραμμάτων και ενδεχομένως από την επιστημονική ανεπάρκεια ορισμένων μελών ΔΕΠ.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;

Αναγνωρίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό μόνο για ορισμένα γνωστικά πεδία / μέλη ΔΕΠ, και μάλιστα σε διεθνές επίπεδο.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Τό Τμήμα ως μονάδα δέν έχει αναπτύξει ερευνητικές συνεργασίες μέ άλλα Τμήματα, αλλά τα μέλη ΔΕΠ συνεργάζονται ερευνητικά σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο μέ αντίστοιχα μέλη ΔΕΠ πολλών ΑΕΙ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα Πανεπιστήμια Lecce, Ινστιτούτο Μεταπτυχιακών Σπουδών Βενετία (Εργαστήριο Παλαιογραφίας), Mainz, Ulm, Basel, Bruxelles κλπ (Εργαστήριο Ανθρωπολογίας). Θα πρέπει νά τονισθεί ότι πολλά από τα γνωστικά πεδία του Τμήματος δέν προσφέρονται για συλλογική επιστημονική εργασία.

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;

Μόνο ένα μέλος ΔΕΠ έχει τιμηθεί. (Προφανώς ο συντάκτης της ερώτησης αγνοεί ότι έχουν καθιερωθεί διακρίσεις και βραβεία για ελάχιστα γνωστικά πεδία και τα περισσότερα αφορούν κυρίως νέους επιστήμονες!).

5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;

Στά πρώτα 15 χρόνια της λειτουργίας του Τμήματος η συμμετοχή των φοιτητών ήταν πολύ μεγάλη. τα τελευταία 5

χρόνια έχει μειωθεί δραματικά λόγω της κατακόρυφης πτώσεως του επιπέδου των εισαγομένων φοιτητών στις περισσότερες σχολές. Αλλωστε πολλά γνωστικά πεδία του Τμήματος δεν προσφέρονται για σοβαρή φοιτητική έρευνα. Σε πολύ καλό επίπεδο όμως βρίσκεται η ενημέρωση των ενδιαφερομένων φοιτητών για την χρήση της επιστημονικής μεθοδολογίας.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Ικανοποιητική. τα μέλη του Τμήματος συνεργάζονται με το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και το Πατριαρχείο Αντιοχείας και πάσης Ανατολής, με πολιτιστικούς φορείς Αρμενίων, Σαρακατσάνων, Βλάχων, Πομάκων, Κρητικών και Τούρκων, με την Υπερνομαρχία Ξάνθης, Καβάλλας και Δράμας, την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τον Δήμο Ασπρούργου, τον Δήμο Τυμπακίου, την Νομαρχία Ηρακλείου, τον Δήμο Δίου, τον Δήμο Μετσόβου, διάφορες Αναπτυξιακές Εταιρείες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και διάφορα Νοσοκομεία.

Οι συνεργασίες αυτές, εκτός από την παροχή επιστημονικής φύσεως συμβουλών, συμβάλλουν σημαντικά και στην επιστημονική έρευνα, αλλά και στην, μικρής έκτασης δυστυχώς, απόκτηση πρακτικής εμπειρίας από τους φοιτητές μας και τους αποφοίτους του Τμήματος. Αρνητικά σημεία αποτελούν οι πρόσφατες περικοπές των οικονομικών δυνατοτήτων των ανωτέρω, οι οποίες ενδεχομένως μελλοντικά νά προκαλέσουν περιοριστικό παράγοντα των δυνατοτήτων συνεργασίας εκ μέρους των ανωτέρω.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Η δυναμική είναι ικανοποιητική, λόγω των εξειδικευμένων και εν μέρει μοναδικών στην Ελλάδα γνωστικών πεδίων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Αρνητικοί παράγοντες και εδώ αποτελούν οι περιορισμοί, οι οποίοι τίθενται στους ΚΠΠ φορείς.

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Ικανοποιητικές και με καλά αποτελέσματα και μάλιστα από Φορείς και ειδικότερα Δήμους εκτός Θράκης, οι οποίοι επιζητούν την συνεργασία με μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Περιοριστικοί παράγοντες οι ανωτέρω αναφερόμενοι.

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

Ικανοποιητικό υπό τις παρούσες συνθήκες με δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

Θετική όσον αφορά την πρόσκτηση Γνώσης, η οποία είναι και ο πραγματικός μοχλός ανάπτυξης της χώρας.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

7.1. Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Η υπάρχουσα στρατηγική ανάπτυξης:

Τό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος χαρακτηρίζεται από τον επιστημονικό δεισμό των δύο κατευθύνσεων, ο οποίος δημιουργεί ορισμένα προβλήματα σε βάθος χρόνου στην ανάπτυξη των αναγκών και επιθυμητών εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Και απαιτεί ενίσχυση των χρηματοδοτήσεων διότι είναι αυξημένες οι ανάγκες τόσο σε διδακτικό προσωπικό, όσο και σε υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό και μέσα διδασκαλίας.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες:

- Μείωση της αναλογίας διδασκόντων/διδασκομένων από την σημερινή 1/50 στο επίπεδο 1/25 στο τέλος της τετραετίας, αν και η πραγματική σημερινή αναλογία σε αρκετές περιπτώσεις είναι πολύ μεγαλύτερη. Θα απαιτηθεί μείωση του αριθμού των εισαγομένων φοιτητών και αύξηση του αριθμού των διδασκόντων.
- Ισορροπη ανάπτυξη των δύο κατευθύνσεων, με επανεξέταση και διαφοροποίηση και κατοχύρωση των αντιστοίχων επαγγελματικών δικαιωμάτων
- Επικαιροποίηση των θεματικών ενοτήτων και των γνωστικών αντικειμένων του προγράμματος σπουδών και προσαρμογή του στα νέα δεδομένα της κοινωνίας της γνώσεως και στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Αλλαγή στην δομή και στον τρόπο της διδασκαλίας με την εισαγωγή της συμμετοχικής διδασκαλίας και της ανάπτυξης της αυτενέργειας των φοιτητών. Η σεμιναριακή και εργαστηριακή διδασκαλία και πρακτική άσκηση θα αναβαθμισθούν και θα αποτελούν πλέον τον βασικό τρόπο μετάδοσης των γνώσεων. Η ηλεκτρονική διδασκαλία θα θεσπισθεί σε ορισμένα πεδία ως η κύρια πηγή πρόσκτησης γνώσεως. Πρακτική άσκηση των φοιτητών σε επιλεγμένους κοινωνικούς εταίρους. Συνεχής εξεταστική διαδικασία διαφόρων μορφών και περιεχομένου. Υποχρεωτική παρακολούθηση σε σεμινάρια και εργαστήρια.
- Προσαρμογή όλων των ανωτέρω, αλλά και του Τμήματος ως συνόλου, στις απαιτήσεις των

αποφάσεων τής Bologna και τών μετέπειτα συνόδων.

Ερευνητικές Δραστηριότητες:

- Οί ερευνητικές δραστηριότητες διενεργούνται κατά κύριο λόγο, αλλά όχι αποκλειστικά στα δύο εργαστήρια τού Τμήματος (1. Παλαιογραφίας και 2. Ανθρωπολογίας), τα οποία όμως υποβοηθούν επιπλέον και τίς ανεξάρτητες ερευνητικές δραστηριότητες τών υπολοίπων μελών ΔΕΠ τού Τμήματος. Βασικό αντικείμενο τών δραστηριοτήτων αυτών αποτελεί η διαχρονική έρευνα τού ευρύτερου χώρου τής Θράκης και τών γειτονικών περιοχών, μέ βάση τα γνωστικά αντικείμενα, τα οποία θεραπεύονται στό Τμήμα. Εδώ θά πρέπει νά τονισθεί ότι η χρηματοδότηση τών ερευνητικών δραστηριοτήτων Εργαστηρίων προέρχεται κυρίως από εξωτερικές πηγές, ενώ η συμμετοχή τού Πανεπιστημίου είναι εξαιρετικά περιορισμένη.

Προτεινόμενη Στρατηγική Ανάπτυξης:

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες:

- Επικαιροποίηση τού Προγράμματος Σπουδών, ώστε νά ανταποκρίνεται στα σύγχρονα δεδομένα των Πανεπιστημίων τής Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βασική αρχή την διασύνδεση των γνώσεων των επί μέρους γνωστικών αντικειμένων και την εισαγωγή των προαπαιτούμενων μαθημάτων.
- Συγκεκριμένα στο πεδίο τής Ιστορίας αύξηση του αριθμού των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής, λειτουργική σύνδεση των μαθημάτων τής Βυζαντινής Ιστορίας με την Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία και των μαθημάτων τής Νεώτερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας με την αντίστοιχη των γειτονικών χωρών. Αύξηση τού αριθμού των μαθημάτων τών λεγομένων βοηθητικών επιστημών τής Ιστορίας.
- Συγκεκριμένα στό πεδίο τής Εθνολογίας θα απαιτηθεί ριζική αλλαγή τής δομής τής παρεχομένης γνώσεως και δυναμική αύξηση τής πρακτικής εκπαίδευσης. Απαιτείται αύξηση τού αριθμού τών παρεχομένων μαθημάτων Αρχαιολογίας, εισαγωγή μαθημάτων Βαλκανικής

καί Μεσογειακής Αρχαιολογίας, εισαγωγή μαθημάτων από τό πεδίο τών Φυσικών Επιστημών καί υποχρεωτική εργαστηριακή καί ανασκαφική εκπαίδευση. Απαιτείται αύξηση τών μαθημάτων τής Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας καί μείωση τών τής Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Η Λαογραφία θά πρέπει νά συνδεθεί λειτουργικά μέ τήν Πολιτισμική Ανθρωπολογία. Η εργαστηριακή καί πρακτική άσκηση στά μαθήματα τής Φυσικής Ανθρωπολογίας πρέπει νά εντατικοποιηθεί.

- Καί γιά τα δύο πεδία η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών καί ηλεκτρονικής διδασκαλίας θά είναι υποχρεωτική. Εισαγωγή ώς υποχρεωτικών σχετικών μαθημάτων, όπως δημιουργία Βάσεων Δεδομένων, Στατιστική, Επεξεργασία Εικόνας καί video, δημιουργία Ιστοσελίδων.
- Όλες οί παραδόσεις καί τό βοηθητικό διδακτικό υλικό θά είναι προσβάσιμες στό Διαδίκτυο καί θά υπάρχει σταθερή ηλεκτρονική επικοινωνία διδάσκοντος/φοιτητών.
- Θά δημιουργηθεί αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Αλλαγή τού τρόπου εξετάσεων τών φοιτητών, μέ τήν εισαγωγή τής εξετάσεως τής ενδιαμέσου προόδου καί τόν συνυπολογισμό τής συμμετοχικής ερευνητικής εργασίας τους.

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Κρίθηκε απαραίτητη και θα καταβληθεί προσπάθεια συγκεκριμενοποίησής της, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τα αποτελέσματα αυτής της φάσης αξιολόγησης.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

A) Λειτουργία Γραμματείας Τμήματος:

Γενικά θεωρείται πλέον ικανοποιητική, με επισήμανση των κατωτέρω θετικών και αρνητικών σημείων:

1. Συχνές μετακινήσεις του προσωπικού, με αποτέλεσμα σχετική απώλεια χρόνου στην «εκπαίδευση» των νέων υπαλλήλων.
2. Αρκετές αδυναμίες στη μηχανοργάνωση των στοιχείων των φοιτητών, γιατί το πρόγραμμα μηχανοργάνωσης της Γραμματείας δέν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες, με αποτέλεσμα π.χ. τα στοιχεία που απαιτούνται για την παρούσα Αξιολόγηση νά συλλέγονται με κόπο. Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών αποφασίσθηκε η δημιουργία ενός νέου, εξελιγμένου προγράμματος για τα μέλη ΔΕΠ, το οποίο θα αυτοματοποιεί τις σχετικές διαδικασίες.
3. Ελλειψη δυνατότητας ηλεκτρονικής επικοινωνίας με τους φοιτητές, διότι παρά την χορήγηση διευθύνσεως e-mail σε όλους τους φοιτητές κατά την εγγραφή τους, οί περισσότεροι από αυτούς δέν το χρησιμοποιούν, παρά την ύπαρξη των σχετικών υποδομών στό Τμήμα και τις συνεχείς προτροπές των διδασκόντων.
4. Απουσία ηλεκτρονικού αρχείου διοικητικών εγγράφων και πάσης φύσεως αλληλογραφίας του Τμήματος.
5. Άμεση επικαιροποίηση της ιστοσελίδας του Τμήματος και άμεση ανάρτηση των πάσης φύσεως ανακοινώσεων.

B) Λειτουργία Βιβλιοθήκης Τμήματος:

1. Κρίνεται ικανοποιητική όσον αφορά τον αριθμό και την ποιότητα των βιβλίων και περιοδικών
2. Κρίνεται σχετικά ικανοποιητική όσον αφορά τον αριθμό του υπηρετούντος προσωπικού
3. Οί διαδικασίες δανεισμού βιβλίων έχουν αυτοματοποιηθεί και λειτουργούν ικανοποιητικά
4. Η επισκεψιμότητα των φοιτητών κρίνεται ικανοποιητική, όταν συλλέγουν βιβλιογραφικά δεδομένα για την συγγραφή εργασιών
5. Προβληματική είναι η αναλογικά μικρή προσέλευση φοιτητών για την «εξερεύνηση» των υπάρχοντων βιβλίων και περιοδικών, αλλά και η αδυναμία τους στην πρακτική αναζήτησης πηγών και στη χρήση διεθνούς (ξενόγλωσσας) βιβλιογραφίας.

6. Αδυναμία συνδρομών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, (π.χ. JSTOR), λόγω ανισομερούς κατανομής των σχετικών πιστώσεων από την Κεντρική Βιβλιοθήκη, παρά τις συνεχείς προσπάθειες της Διοίκησης του Τμήματος
7. Τό σύστημα παραγγελίας βιβλίων λειτουργεί ικανοποιητικά

Τό Τμήμα δέν διαθέτει αυτόνομη Τεχνική Υπηρεσία αλλά εξυπηρετείται από την κεντρική του Πανεπιστημίου.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Η λειτουργία των υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας ελέγχεται από την κεντρική διοίκηση του Πανεπιστημίου και ως εκ τούτου δεν θεωρείται ευθύνη και αντικείμενο αξιολόγησης των επιμέρους Τμημάτων.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

1. Οί κτιριακές υποδομές του Τμήματος είναι ασύμβατες μέ την λειτουργία ενός συγχρόνου πανεπιστημιακού Τμήματος και αποτελούν ακόμη λύσεις ανάγκης. Ο κύριος όγκος του Τμήματος στεγάζεται στό κτίριο του παλαιού συγκροτήματος των Γυμνασίων της Κομοτηνής (χτίσθηκε το 1972) και το Εργαστήριο Ανθρωπολογίας σε οίκημα ελαφράς κατασκευής εκ μετάλλου. το Τμήμα έχει μετακινηθεί τρεις φορές σε διαφορετικά οικήματα. Παρά το ότι υπάρχει ήδη από δεκαετίας η πλήρης σχετική μελέτη ανέγερσης του οριστικού κτιρίου, η ανέγερσή του έχει παραπεμφθεί στίς ελληνικές καλένδες, λόγω έλλειψης χρηματοδοτήσεως.

2. Οί υποδομές των αιθουσών διδασκαλίας θεωρούνται ικανοποιητικές και προσφέρουν κάθε δυνατότητα της σύγχρονης διδασκαλίας. Όλες οί αίθουσες διαθέτουν ασύρματη μικροφωνική εγκατάσταση, ηλεκτρονικό υπολογιστή, βίντεοπροβολέα και λοιπές συσκευές παλαιότερης τεχνολογίας.

3. Η Γραμματεία του Τμήματος διαθέτει τον απαραίτητο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και λοιπό βοηθητικό, αλλά το σχετικό software απαιτεί αναβάθμιση, η οποία βρίσκεται στό στάδιο της υλοποίησης.

4. Η Βιβλιοθήκη θεωρείται ώς ικανοποιητικά εξοπλισμένη σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό, τόσο γιά το προσωπικό της, όσο και γιά τους φοιτητές. Είναι συνδεδεμένη μέ την Κεντρική Βιβλιοθήκη και το HEAL. Ο αριθμός των επιστημονικών βιβλίων και περιοδικών θεωρείται ικανοποιητικός γιά τον χρόνο λειτουργίας της και η συλλογή των σπανίων βιβλίων είναι

εξαιρετική. Προγραμματίζεται η αγορά ειδικών για βιβλία μεγάλης ζήτησης ψηφιοποιητών, ώστε να χρησιμοποιούνται στην ηλεκτρονική τους μορφή και να μην φθείρονται.

5. Το Εργαστήριο Παλαιογραφίας διαθέτει εξοπλισμό διεθνών προδιαγραφών αποτελούμενο από ψηφιοποιητές για έγγραφα διαφόρων μεγεθών, ειδικές συσκευές αναπαραγωγής χειρογράφων, πλήρες φωτογραφικό εργαστήριο, plotter και εκτυπωτές μεγάλης ανάλυσης, συστοιχία ηλεκτρονικών υπολογιστών Apple για την έκδοση βιβλίων, συνεπικουρούμενη από τα σχετικά software και περιφερειακά. Διαθέτει επίσης συστοιχία PC με τα αντίστοιχα περιφερειακά και για τους φοιτητές. Η συλλογή ψηφιοποιημένων παλαιών εφημερίδων του ευρύτερου ελληνικού χώρου και της διασποράς και χειρογράφων είναι μοναδική στην Ελλάδα.

6. Το Εργαστήριο Ανθρωπολογίας διαθέτει επίσης εξοπλισμό διεθνών προδιαγραφών αποτελούμενο από συστοιχία αναβαθμισμένων PC για στατιστικές αναλύσεις και επεξεργασία εικόνας με τα αντίστοιχα software και περιφερειακά, τρισδιάστατο ψηφιοποιητή με το κατάλληλο software, plotter A1, πλήρες φωτογραφικό εργαστήριο και εμφανιστήριο, παλαιάς όμως αλλά λειτουργούσης ακόμη, τεχνολογίας, πλήρες εργαστήριο ανάλυσης DNA. Διαθέτει επίσης Βάσεις Δεδομένων για αρχαιολογικούς σκελετούς της Ευρώπης (σέ συνεργασία με το Ινστιτούτο Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Mainz), Δερματογλυφικά και DNA, συλλογή γενετικού υλικού από διάφορες πληθυσμιακές ομάδες του ελληνικού χώρου και κατάλληλο software στατιστικής ανάλυσης ίδιας παραγωγής. Διαθέτει επίσης συλλογές σκελετικού υλικού και Δερματογλυφικών, οι οποίες χρησιμοποιούνται από τους φοιτητές.

7. Όλα τα μέλη ΔΕΠ διαθέτουν ηλεκτρονικό/ούς υπολογιστή/ες και εκτυπωτή και ανάλογα με τις επιστημονικές ανάγκες τους τα επιπλέον απαραίτητα περιφερειακά ή και ειδικές συσκευές και επιστημονικά όργανα. Απαντα τα μέλη ΔΕΠ είναι συνδεδεμένα στο Διαδίκτυο και η επικοινωνία (ανακοινώσεις κλπ) με την Γραμματεία και την Διοίκηση του Τμήματος εκτελείται ηλεκτρονικά.

8. Η Διαδικτυακή σύνδεση αναβαθμίσθηκε πρόσφατα με την μερική σύνδεση του Τμήματος στο Διαπανεπιστημιακό Δίκτυο υψηλών ταχυτήτων.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Ικανοποιητικό μόν, αλλά σε σχέση με τα αιτούμενα των καιρών απαιτείται διεύρυνση και εντατικοποίηση της χρήσης του. το Τμήμα έχει προγραμματίσει ειδικό επιμορφωτικό σεμινάριο για το διοικητικό προσωπικό για το χειμερινό εξάμηνο του 2009.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

Ικανοποιητικό. Όλες οι υποδομές και ο εξοπλισμός του Τμήματος είναι διαθέσιμα, κατόπιν συνεννόησης, σε οποιονδήποτε επιθυμεί να τα αξιοποιήσει για καθαρά επιστημονικούς λόγους. Λόγω όμως του εξειδικευμένου χαρακτήρα τους η χρήση τους από εξωτερικούς επιστήμονες είναι περιορισμένη και όχι στον επιθυμητό βαθμό.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

Όλες οι δαπάνες εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος και το Πρυτανικό Συμβούλιο. Η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των πόρων είναι εξαιρετική, όπως εμφανίζεται από την ποιότητα και τον αριθμό των επιστημονικών συσκευών και οργάνων σε σχέση με τα διατιθέμενα κονδύλια.

9. Συμπεράσματα

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

Τά κυριότερα θετικά σημεία είναι:

1. Τά δύο Εργαστήρια του Τμήματος, τα οποία πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές και παράγουν αξιόλογο επιστημονικό έργο.
2. Η ικανοποιητική διεθνής παρουσία και το διεθνές επιστημονικό κύρος ορισμένων μελών ΔΕΠ.
3. Η καλά οργανωμένη και λειτουργική Βιβλιοθήκη του Τμήματος.
4. Τό ικανοποιητικού επιπέδου επιστημονικό προσωπικό, ιδίως η πολλά υποσχόμενη επιστημονική δυναμική πολλών εκ των λεκτόρων.
5. Η ποικιλομορφία των γνωστικών αντικειμένων, τα οποία θεραπεύει το Τμήμα και η πρωτοποριακή επιστημονική παρουσία τους στον διεθνή επιστημονικό χώρο, η οποία αναγνωρίζεται μέ την ανάθεση διεθνών συνεδρίων και workshops.
6. Η ικανοποιητικού βαθμού σύνδεση και συνεργασία του μέ ΚΠΠ και το εξ αυτής ικανοποιητικό output.

Τά κυριότερα αρνητικά σημεία είναι:

1. Η έλλειψη ικανού εργαστηριακού επικουρικού δυναμικού (ΕΤΕΠ κλπ), η οποία δυσχεραίνει την ομαλή λειτουργία των Εργαστηρίων.
2. Η μή ικανοποιητική διεθνής παρουσία ορισμένων εκ των μελών ΔΕΠ.
3. Η έλλειψη δυνατότητας πρόσβασης σε διεθνείς βάσεις επιστημονικών πληροφοριών (π.χ. JSTOR), λόγω κακής εσωτερικής πανεπιστημιακής πολιτικής.
4. Η ακόμη περιορισμένη, από άποψη ταχύτητας, δυνατότητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο.
5. Οί συχνές διακοπές της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και ο ανύπαρκτος σχεδιασμός του πανεπιστημίου για το θέμα αυτό.
6. Τό μή ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων των νεοεισερχομένων φοιτητών.
7. Η έλλειψη μίας κρίσιμης μάζας διοικητικών υπαλλήλων.
8. Τό ανησυχητικό φαινόμενο «ιδεολογικοποίησης» ορισμένων ακαδημαϊκών διαδικασιών, όπως π.χ. η Εσωτερική Αξιολόγηση.
9. Η μή μόνιμη παρουσία πολλών μελών ΔΕΠ (ιπτάμενοι).

10. Η απροθυμία εφαρμογής της ηλεκτρονικής διδασκαλίας και των σύγχρονων τεχνολογιών από ορισμένα μέλη ΔΕΠ.
11. Η ανισομερής κατανομή των φοιτητών μετά το 2^ο έτος σπουδών στις δύο κατευθύνσεις.
12. Η έλλειψη σχεδίου πρακτικής άσκησης των φοιτητών.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Αξιοποίηση θετικών στοιχείων

Οι επιστημονικές δυνατότητες των δύο Εργαστηρίων είναι περαιτέρω αξιοποιήσιμες, εφ' όσον στελεχωθούν με εργαστηριακό βοηθητικό προσωπικό και δέν υπάρξουν περικοπές στην χρηματοδότησή τους. Η ικανοποιητική διεθνής παρουσία μπορεί να αξιοποιηθεί περαιτέρω. Η Βιβλιοθήκη μπορεί να αξιοποιηθεί περαιτέρω με την μερική εξειδίκευσή της σε ορισμένα γνωστικά πεδία, ώστε να καταστεί σημείο αναφοράς. Η συνεργασία με τους ΚΠΠ δύναται, υπό προϋποθέσεις, να αξιοποιηθεί έτι περαιτέρω.

Κίνδυνοι αρνητικών σημείων

Η μή μόνιμη παρουσία των μελών ΔΕΠ στον τόπο εργασίας τους, η οποία δυσκολεύει την δυνατότητα επικοινωνίας και μεταξύ των μελών ΔΕΠ και με τους φοιτητές και αδρανοποιεί τους δεσμούς συνοχής.

Η έλλειψη εκπαιδευμένου διοικητικού προσωπικού και η έλλειψη εργαστηριακού βοηθητικού προσωπικού, εάν συνεχισθεί, θα δημιουργήσει προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος.

Η απροθυμία εφαρμογής των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία και η «ιδεολογικοποίηση» ορισμένων διαδικασιών της ακαδημαϊκής ζωής θα δράσει αποσταθεροποιητικά στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος.

Η μή ανάταξη των προβλημάτων στην ηλεκτροδότηση και στην ταχύτητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο, θα δημιουργήσουν επίσης δυσλειτουργίες.

Οι σημαντικότερες επιπτώσεις όμως θα προέλθουν από την (απευκταία) εισαγωγή φοιτητών με χαμηλού επιπέδου γνώσεις και δεξιότητες και έλλειψη κριτικής ικανότητας, διότι θα αδρανοποιηθεί ουσιαστικά η εκπαιδευτική διαδικασία. Βεβαίως η κατάσταση αυτή αφορά σχεδόν όλα τα πανεπιστημιακά Τμήματα.

Εάν συνεχισθεί η ανισομερής κατανομή των φοιτητών στις δύο κατευθύνσεις, θα οδηγήσει νομοτελειακά στην συρρίκνωση της μίας κατεύθυνσης.

10. Σχέδια βελτίωσης

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Είναι προφανές ότι κάθε σχέδιο δράσης (ερωτήσεις 10.1, 10.2) είναι δυνατόν να υλοποιηθεί εφ' όσον το ΑΕΙ έχει την δυνατότητα ή και την θέληση να πραγματοποιήσει και να εφαρμόσει το βραχυ-μεσο-πρόθεσμο σχέδιο δράσης, το οποίο θα προτείνει το Τμήμα. το δέ ΑΕΙ εξαρτάται από το ΥΠΕΠΘ και αυτό από το Υπουργείο Οικονομικών. Επομένως τα δύο σχέδια δράσης, εκτός από το σύννητες ευχολόγιο, μόνον ήπιες, ανέξοδες και αναποτελεσματικές προτάσεις μπορούν να διατυπώσουν, οί οποίες είναι δυνατόν να υλοποιηθούν μέ τα πενιχρά μέσα του Τμήματος.

1. Η διοργάνωση επιμορφωτικού σεμιναρίου για το Διοικητικό και λοιπό προσωπικό μέ θέμα την χρήση των νέων τεχνολογιών στίς διοικητικής φύσεως διαδικασίες, μέ έμφαση στην ηλεκτρονική επικοινωνία και τις βάσεις δεδομένων.
2. Η διοργάνωση επιμορφωτικού σεμιναρίου για τα μέλη ΔΕΠ μέ θέμα το νέο πρόγραμμα Γραμματειακής Υποστήριξης.
3. Η συνέχιση της διαφώτισης των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών για την σημασία της Αξιολόγησης και την ορθή συμπλήρωση των ερωτηματολογίων.
4. Θά καταβληθεί προσπάθεια να πεισθούν τα μέλη ΔΕΠ να κατοικήσουν στον τόπο εργασίας τους, ώς ο Νόμος ορίζει, παρά το γεγονός ότι ούτε το ΑΕΙ ούτε το ΥΠΕΠΘ τηρούν τον Νόμο.
5. Επικαιροποίηση του περιεχομένου του Προγράμματος Σπουδών
6. Εάν το προταθέν Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εγκριθεί, θα αρχίσουν οί ενέργειες για την υλοποίηση του.
7. Δημιουργία μίας επιπλέον νησίδος Η/Υ για τους φοιτητές.
8. Εντατικοποίηση των επαφών μέ τους ΚΠΠ, ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων μέ την πρόβλεψη, έστω και προσωρινής, απασχόλησης σε αυτά φοιτητών και πτυχιούχων του Τμήματος.
9. Προσπάθεια συνεργασίας μέ σχετικά Ιδρύματα-Οργανισμούς για την πρακτική άσκηση των φοιτητών.
10. Πίεση πρός τους αρμοδίους για νέες θέσεις μελών ΔΕΠ και βοηθητικού εργαστηριακού προσωπικού.
11. Εντατικοποίηση του προγράμματος ανταλλαγών ERASMUS.
12. Προσπάθεια δημιουργίας θερινών σχολείων σε συνεργασία μέ τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια του εξωτερικού μέ θέματα σχετικά μέ τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

1. Δημιουργία Τομέων
2. Επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων
3. Νέα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

Εχουν ήδη διατυπωθεί και είναι γνωστές.

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

Όταν τα τελευταία έτη το Τμήμα, με βάση τις υποδομές του, ζητά για εκπαίδευση 60 φοιτητές και η Πολιτεία για λόγους που πολύ καλά γνωρίζει, **εξωεκπαιδευτικούς**, στέλνει 200-250 φοιτητές, όταν τα τελευταία χρόνια, για λόγους που πολύ καλά η Πολιτεία γνωρίζει δεν δίνει ούτε μια πίστωση για πρόσληψη υπαλλήλων υποστήριξης, παρά τις επανειλημμένες, κάθε χρόνο, εκκλήσεις μας, όταν κάνει τρία χρόνια να διορισθεί κάποιος από την ώρα της προκήρυξης της θέσης μέλους ΔΕΠ, θεωρούμε απαράδεκτο να κάνουμε μια εισέτι πρόταση, που γνωρίζουμε το αποτέλεσμα της.

11. Πίνακες

Πίνακας 11-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Καθηγητές	Σύνολο	4	5	4	5	5
	Από εξέλιξη*		1			
	Νέες προσλήψεις*					
	Συνταξιοδοτήσεις*				1	
	Παρατήσεις*		1			
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	3	3	2	1	0
	Από εξέλιξη*			1	1	
	Νέες προσλήψεις*			1		
	Συνταξιοδοτήσεις*					
	Παρατήσεις*					
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	1	1	5	7
	Από εξέλιξη*					
	Νέες προσλήψεις*	1				
	Συνταξιοδοτήσεις*					
	Παρατήσεις*				2	2
Λέκτορες ν	Σύνολο	9	6	4	3	2
	Νέες προσλήψεις*	3	3	1		
	Συνταξιοδοτήσεις*					
	Παρατήσεις*	2	1			
Μέλη ΕΕΔΠ/ΕΔΠ	Σύνολο	1	1	1	1	1
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	4	4	4	4	9
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	3	3	3	3	3
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	5	6	4	4	5

Πίνακας 11-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005	2003- 2004
Προπτυχιακοί	902	868	870	859	782
Μεταπτυχιακοί	-	-	-	-	-
Διδακτορικοί	18	17	12	12	12

Πίνακας 11-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005	2003- 2004
Εισαγωγικές εξετάσεις	127	126	154	155	138
Μετεγγραφές ⁴	2	3	1	5	4
Κατατακτήριες εξετάσεις	3	1	8	30	-
Άλλες κατηγορίες	6	8	11	11	14
Σύνολο	138	138	174	201	156

Πίνακας 11-5.1. Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

ΜΑΘΗΜΑ	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή(Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΘΕΩΡΙΑ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ε. ΒΟΓΛΗ	Υ		ΟΧΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Κ. ΖΟΡΜΠΑΣ	Υ		ΟΧΙ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		A. FARRINGTON	Υ		ΟΧΙ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ι. ΤΣΑΒΑΡΗ - Π.Δ.407/80	Υ		ΟΧΙ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ Ι (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		ΕΜΜ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΙΤΑΛΙΚΑ (Α')	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Γ. ΑΓΕΛΑΡΙΔΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Γ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	Υ		ΟΧΙ

	m=75&sm=70					
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ε. ΝΑΞΙΔΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΪΣΤΟΡΙΑ: ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		ΕΜΜ. ΜΕΛΑΣ	Υ		ΟΧΙ
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Ι	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		ΝΤ. ΟΥΡΕΜ-ΚΩΤΣΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Π.Δ.407/80	Υ		ΟΧΙ
ΙΤΑΛΙΚΑ (Β')	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Γ. ΑΓΕΛΑΡΙΔΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Π.Δ.407/80	Υ		ΟΧΙ
ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Α. ΣΥΡΙΑΤΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ & ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Α. FARRINGTON	Υ		ΟΧΙ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Π.Δ.407/80	Υ		ΟΧΙ
ΠΑΛΑΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ Ι - ΟΣΤΕΟΛΟΓΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Α. ΜΠΑΡΤΣΙΩΚΑΣ	Υ		ΟΧΙ
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ Ι: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Β. ΔΑΛΚΑΒΟΥΚΗΣ	Υ		ΟΧΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ (ΕΘΙΜΙΚΗ)	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		ΕΜΜ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΙΤΑΛΙΚΑ Γ'	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Γ. ΑΓΕΛΑΡΙΔΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Α. ΣΥΡΙΑΤΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ε. ΝΑΞΙΔΟΥ	Υ		ΟΧΙ
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Β. ΔΑΛΚΑΒΟΥΚΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Δ. ΛΑΦΑΖΑΝΗ	Υ		ΟΧΙ
ΙΤΑΛΙΚΑ Δ'	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Γ. ΑΓΕΛΑΡΙΔΗΣ	Υ		ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Π. ΚΑΜΠΑΚΗ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) ΗΛ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
Η ΘΡΑΚΗ ΣΤΟ ΜΥΘΟ & ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Π.Δ.407/80	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	http://www.he.duth.g		Π.Δ.407/80			ΟΧΙ

IV	r/index.php?rm=1&pm=75&sm=70			κατ' επιλογήν		
ΑΡΧΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Α. ΜΠΑΡΤΣΙΩΚΑΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) ΑΝ. ΜΑΝΟΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ 19ος-20ος	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ε. ΒΟΓΛΗ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΒΙΟΪΣΤΟΡΙΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΛΑΩΝ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΠΟΙΚΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) ΗΛ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ι. ΤΣΑΒΑΡΗ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Ε. ΑΡΣΕΝΙΟΥ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ & ΤΟΥ ΟΡΦΕΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Ε. ΜΠΟΛΙΑΚΗ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Π.Δ.407/80	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Ε. ΚΟΡΡΕ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Δ. ΛΑΦΑΖΑΝΗ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ

	m=75&sm=70					
ΟΣΜΑΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ I	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Ι. ΑΚΤΣΟΓΛΟΥ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ: Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		ΕΜΜ. ΜΕΛΑΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Κ. ΤΣΟΥΡΗΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ - Κ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ν.Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ- ΔΟΥΚΑΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Π.Δ.407/80	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Ι. ΜΠΑΚΑΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		Ν.Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ- ΔΟΥΚΑΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		(ΑΝΑΘΕΣΗ) Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΣ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ

ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	http://www.he.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70		ΝΤ. ΟΥΡΕΜ- ΚΩΤΣΟΥ	κατ' επιλογήν		ΟΧΙ
---	---	--	----------------------	---------------	--	-----

Πίνακας 11-5.2. Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

ΜΑΘΗΜΑ	Πολλ.Βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου (Υ) Επίσημης Περιφέρειας (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Κορμού (Κο) Ειδικότητας (Ε) Κατεύθυνσης (Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων Ναι/Όχι	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΘΕΩΡΙΑ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ Ι (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΪΣΤΟΡΙΑ: ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	ΝΑΙ	3	3		Κο				
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	ΝΑΙ	3	3		Κα				
ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι	ΝΑΙ	3	3		Κα				
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ & ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ	ΝΑΙ	3	3		Κα				

ΚΡΑΤΟΥΣ									
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΠΑΛΑΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ Ι - ΟΣΤΕΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ Ι: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ (ΕΘΙΜΙΚΗ)	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΝΑΙ	3	3		Ka				
ΙΤΑΛΙΚΑ (Α')	ΝΑΙ	3	1		Ko				
ΙΤΑΛΙΚΑ (Β')	ΝΑΙ	3	1		Ko				
ΙΤΑΛΙΚΑ Γ'	ΝΑΙ	3	1		Ko				
ΙΤΑΛΙΚΑ Δ'	ΝΑΙ	3	1		Ko				
ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	3	3						
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ	ΝΑΙ	3	3						
Η ΘΡΑΚΗ ΣΤΟ ΜΥΘΟ & ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΝΑΙ	3	3						
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙV	ΝΑΙ	3	3						
ΑΡΧΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ	ΝΑΙ	3	3						
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι	ΝΑΙ	3	3						
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ 19 ^{ος} -20 ^{ος}	ΝΑΙ	3	3						
ΒΙΟΪΣΤΟΡΙΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΛΑΩΝ	ΝΑΙ	3	3						

Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΠΟΙΚΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ	ΝΑΙ	3	3						
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΝΑΙ	3	3						
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΝΑΙ	3	3						
ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ & ΤΟΥ ΟΡΦΕΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ	ΝΑΙ	3	3						
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	ΝΑΙ	3	3						
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ	ΝΑΙ	3	3						
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΝΑΙ	3	3						
ΟΣΜΑΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι	ΝΑΙ	3	3						
ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	3	3						
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ: Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ	ΝΑΙ	3	3						
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΙ	3	3						
ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ	ΝΑΙ	3	3						
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ	ΝΑΙ	3	3						
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	ΝΑΙ	3	3						
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΝΑΙ	3	3						
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	ΝΑΙ	3	3						
ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	ΝΑΙ	3	3						
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΝΑΙ	3	3						
ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	ΝΑΙ	3	3						

Πίνακας 11-6.1 Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών (%)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο αποφοίτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2003-2004	6	36	34	-	<i>6,93</i>
2004-2005	9	76	37	4	<i>6,79</i>
2005-2006					
2006-2007					
2007-2008					
Σύνολο					

Πίνακας 11-6.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Διάρκεια σπουδών (χρόνια)								
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	Δεν έχουν αποφοιτήσει	Σύνολο
2001-2002 ⁵									100
2002-2003									100
2003-2004	45	20	5	3	-	-	1		100
2004-2005	65	46	7	2	2	3	1	2	100
2005-2006	36	11	3						100
2006-2007	41	16	3	1					100

⁵ K: κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα.

Πίνακας 11-8. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών

	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005	2003- 2004	<i>Σύνολο</i>
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε ξένο ΑΕΙ	0	0	0	0	0	0
Επισκέπτες φοιτητές ξένων ΑΕΙ στο Τμήμα	0	1	2	3	1	7
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που μετακινήθηκαν σε άλλο ΑΕΙ	0	0	0	0	0	0
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα	0	0	0	1	0	1

Πίνακας 11-9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις

	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	Η	Θ	I
2007/8	9	8	4	2	6	12	1	3	1
2006	2	9	4		5	9	3		1
2005	6	4	5		10	1			2
2004	1	7	1		1	3	2		
2003	1	1			1				
Σύνολο	19	29	14	2	23	23	6	3	4

Επεξηγήσεις:

A: Βιβλία/μονογραφίες

B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

Ε: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

Z: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Η: Άλλες εργασίες

Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά

I: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Πίνακας 11-10. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου*

	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H
2007					1	5	
2006					1	3	
2005					1	4	
2004					1	4	
2003						5	
Σύνολο					4	21	

Επεξηγήσεις:

- A: Ετεροαναφορές
- B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
- Γ: Βιβλιοκρισίες
- Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων
- Ε: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών
- Z: Προσκλήσεις για διαλέξεις
- H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

- **Στήν περίπτωση αυτή δεν ήταν δυνατή η συλλογή όλων των ετεροαναφορών λόγω της φύσεως των γνωστικών αντικειμένων. Θα υπάρξει στην επόμενη αξιολόγηση**

12. Παραρτήματα

ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ, Εμμανουήλ Γ.

1. ΒΙΒΛΙΑ

- 2005 *Η μοναστηριακή ζωή στη Σάμο (τέλη 18^{ου}-19^{ος} αι.). Η μαρτυρία των κωδίκων της Ιεράς Μονής Τιμίου Σταυρού Σάμου.* Αθήνα 2005, σσ. 470 – σε συνεργασία με την Τατιάνα Γεωργάκη-Ιωάννου (εκδ. Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου «Νικόλαος Δημητρίου»)
- 2005 *Λαϊκά παραμύθια της Θράκης* (πρόλογος : Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης). Αθήνα 2005, σσ. 185 (εκδ. Εν Πλω)
- 2005 *Το σατιρικό δημοτικό τραγούδι για την «Αχόρταγη σύζυγο».* *Τυπολογικά, ιδεολογικά και εκδοτικά ζητήματα στα σατιρικά ελληνικά δημοτικά τραγούδια.* Θεσσαλονίκη 2005, σσ. 111 (εκδ. Αφών Κυριακίδη)
- 2005 *Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η παράδοση του Γένους.* Αθήνα 2005, σσ. 97 (εκδ. Α. Καρδαμίτσα)
- 2006 *Βερναρδάκειος Μαγικός Κώδικας. Εισαγωγή της μαγείας της πάλαι ποτέ.* Αθήνα 2006 – Γραφείον Δημοσιευμάτων της Ακαδημίας Αθηνών, σσ. 443 – σε συνεργασία με τον Μαν. Παπαθωμόπουλο (εκδ. Ακαδημία Αθηνών – Πραγματεΐαι της Ακαδημίας Αθηνών, αρ. 61)
- 2006 *Λαϊκός πολιτισμός και εκκλησιαστική παράδοση. Μια λαογραφική ανάγνωση του «Πηδαλίου» των Αγαπίου ιερομονάχου και Νικοδήμου Αγιορείτου.* Αθήνα 2006, σσ. 229 (εκδ. Α. Αναγνώστου)
- 2007 *Λαϊκά παραμύθια της Κωνσταντινούπολης* (πρόλογος : Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης). Αθήνα 2007, σσ. 164 (εκδ. Εν Πλω)
- 2007 *Το Αρχείο του «Λαογραφικού Φροντιστηρίου» του Γ. Α. Μέγα. Αναλυτικός Κατάλογος.* Αθήνα 2007, σσ. 242 – σε συνεργασία με τον Γ. Χ. Κούζα (εκδ. Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία – Λαογραφία. Δελτίον της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, παράρτημα αρ. 12)
- 2007 *Νεοελληνικά λαϊκά επιτύμβια επιγράμματα.* Αθήνα 2007, σσ. 392 (εκδ. Παπαζήση)
- 2008 *Το όραμα της ελευθερίας στη σαμιακή κοινωνία (1800-1912).* Αθήνα 2008, σσ. 95 (έκδ. Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Σάμου)
- 2008 *Εξορκισμοί του Ιερομονάχου Βενέδικτου Τζανκαρόλου (1627). Editio Princeps. Εισαγωγή – Κείμενο – Σχόλια .* Αθήνα 2008, σσ. 166 – σε συνεργασία με τον Μαν. Παπαθωμόπουλο (εκδ. Αλήθεια – Λόγος Ελληνικός, αρ. 1)

2. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

- 2005 «Καταγραφή και μελέτη του παραδοσιακού γλωσσικού ιδιώματος της Σάμου», *Άνθη Φιλίας. Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Κωνσταντίνο Μηνά.* Αθήνα 2005, σ. 381-394.

- 2005 «Αιγαιοπελαγίτικη και Μικρασιατική λαογραφία πριν και μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και την ανταλλαγή πληθυσμών (1920-1924)», *Erytheia. Revista de Estudios Bizantinos y Neogriegos* 26 (2005), σ. 239-256.
- 2004-2006 «Greek Folk Culture. A Bibliography of Literature in English, French, German, and Italian on Greek Folk Culture in Greece, Cyprus, Asia Minor (before 1922) and the Diaspora. First part», *Λαογραφία* 40 (2004-2006). *Μνήμη Δημητρίου Σωτ. Λουκάτου*, σ. 545-773 [συνεργασία με τον καθηγητή Walter Puchner].
- 2004-2006 «Κληρικοί κωμωδούμενοι στο λαϊκό μύθο», *Λαογραφία* 40 (2004-2006). *Μνήμη Δημητρίου Σωτ. Λουκάτου*, σ. 109-129.
- 2005 «Stories about priests in Greek Folklore», στο M. Jovanovitch-R. Neskovitch (επιμ.), *Neohellenic Heritage at the Serbs 1. Papers presented to professor Miodrag Stojanovitch*. Beograd 2005, σ. 297-312.
- 2006 «Folklore information in an unpublished work of Damaskin Rilski», *Plovdiv University "Paisii Hilendarski", Scientific Papers – History* 1: 1 (2006), σ. 261-268.
- 2006 «Bemerkungen zur Byzantinischen Tradition des Wachstums des Feuerbrands oder des Trockenens Stocks (AaTh 756)», *Byzantion. Revue Internationale des Etudes Byzantines* 76 (2006). *Volume offert au professeur Edmond Voordeckers*, σ. 321-329.
- 2007 «Θεατρικά στοιχεία στους εθιμικούς εκκλησιαστικούς πλειστηριασμούς», *Στέφανος. Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ*. Επιμέλεια : Ιωσήφ Βιβιλάκης. Αθήνα 2007, εκδ. Ergo – Παράβασις. *Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών*, Μελετήματα [5], σ. 141-148.
- 2007 «The Austrian contribution to the research of the Greek Folklore», στον τόμο Herbert Kröll (εκδ), *Austrian – Greek Encounters over the centuries. History – Diplomacy – Politics – Arts – Economics*. Innsbruck-Wien-Bozen 2007, Studien Verlag, σ. 205-215.
- 2007 «Fertility and Zoomorphic Masking in the folk culture of the Balkan people», *Church Studies. Annual Journal of the Centre of Church Studies of the University of Nis* 4 (2007), σ. 287-295.
- 2008 «Προσκυνηματικός τουρισμός και ελληνική λαϊκή τέχνη», *Erytheia. Revista de Estudios Bizantinos y Neogriegos* 29 (2008), σ. 217-228.
- 2008-2009 «Υβριστικά, βωμολοχικά και σκωπτικά λαϊκά ανταπαντήματα», *Λαογραφία* 41 (2007-2009). *Εκατονταετήριος. Αφιέρωμα στα εκατό χρόνια (1908 - 1909 / 2008 - 2009) της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας και του περιοδικού «Λαογραφία»*, σ. 139-144.
- 2008-2009 «Greek Folk Culture. A Bibliography of Literature in English, French, German, and Italian on Greek Folk Culture in Greece, Cyprus, Asia Minor (before 1922) and the Diaspora. Second part», *Λαογραφία* 41 (2007-2009). *Εκατονταετήριος*.

Αφιέρωμα στα εκατό χρόνια (1908 - 1909 / 2008 - 2009) της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας και του περιοδικού «Λαογραφία», σ. 691-831 [συνεργασία με τον καθηγητή Walter Ruchner].

2007-2009 «Άγιος Ερμογένης 'Επίσκοπος Σαμουταίων'», *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών* 53 (2007-2009). *Αφιέρωμα εις τον Δ. Ζ. Σοφιανόν*, σ. 161-168.

3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ

2005 «Ηγεμονικές απογραφές των Μονών της Σάμου (1885)», *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 88 : 806 (2005), σ. 125-189 [σε συνεργασία με τον Αλ. Βαρβούνη].

2005 «Βυζαντινές παραδόσεις για της μονές της Σάμου», *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 88 : 809 (2005), σ. 537-542.

2005 «Τριών Ιεραρχών λαϊκή λατρεία», *Παρνασσός* 47 (2005), σ. 171-192.

2006 «Κοινές ρίζες σε μορφές του λαϊκού πολιτισμού στην Κύπρο, τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και τη Θράκη», στον τόμο Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, *Αναζήτηση κοινών ριζών του γλωσσικού ιδιώματος, ηθών και εθίμων Κύπρου - Νησιών Ανατολικού Αιγαίου και Θράκης*. Ξάνθη 2006, σ. 127-193.

2006 «Σχόλια σε βυζαντινή μοναστική παράδοση (ΑαTh 756)», *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 89:811 (2006), σ. 769-777.

2006 «Αστικά έθιμα του θανάτου. Παρατηρήσεις και διαπιστώσεις», *Παρνασσός* 48 (2006), σ. 275-298.

4. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

2005 «Αγιορείτες Κολλυβάδες και φιλοκαλισμός στη Σάμο (18^{ος}-19^{ος} αι.)», *Πρακτικά ΚΕ' Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου*. Θεσσαλονίκη 2005, σ. 109-128.

2005 «Η καθημερινή ζωή στο Άγιον Όρος κατά τον 16^ο αιώνα και ο Παχώμιος Ρουσάνος», *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου «Παχώμιος Ρουσάνος. 450 χρόνια από την κοίμησή του (+1553)»*. Αθήνα 2005, σ. 189-201.

2005 «Ο νεομάρτυρας άγιος Γεώργιος ο εξ Εφέσου (1756-1801) και τα αγιορείτικα πρότυπα του μαρτυρίου του», *Πρακτικά Ζ' Πανελληνίου Συνεδρίου για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας «Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την κλασική αρχαιότητα ως τον 20^ό αιώνα. Πολιτική ιστορία και ιστορία του πολιτισμού»*. Θεσσαλονίκη 2005, σ. 29-38.

2005 «Λαογραφικά και ερμηνευτικά στον Εφραίμ από την Αίνο», *Πρακτικά 3^{ου} Διεθνούς Συμποσίου Θρακικών Σπουδών «Μεταβυζαντινή Θράκη (ΙΕ' -ΙΘ' αι.)*. Κομοτηνή 2005, σ. 17-25.

2007 *Λαογραφική έρευνα και καταγραφή στην περιοχή της Καβάλας*, στο Ν. Ρουδομέτωφ (επιμ.), *Η Καβάλα και τα Βαλκάνια από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Η Καβάλα και το Αιγαίο*. *Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου Βαλκανικών Ιστορικών Σπουδών (15-18 Σεπτεμβρίου 2005)* 1. Καβάλα 2007, σ. 141-164.

- 2007 «Η οικογένεια και ο εμπορικός οίκος Σταματιάδη : Μεταξύ Κωνσταντινουπόλεως και Σάμου», στον τόμο Ι. Ν. Παπαμιχαλάκης – Μ. Γ. Βαρβούνης (έκδ.), *Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η Οικονομία του Γένους. Εισηγήσεις Επιστημονικής Διημερίδας* (Αθήνα, 16-17 Οκτωβρίου 2006). Αθήνα 2007, σ. 217-227.
- 2007 «Η λιτανεία της Τρίτης του Πάσχα στο Καρλόβασι : Θρησκευτικές και ιστορικές καταβολές της εθίμου», *Πρακτικά Συνεδρίου «Καρλόβασι Σάμου. Ένα νησιωτικό, εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο στο ανατολικό Αιγαίο»*. Αθήνα 2007, σ. 315-327.
- 2008 «Καρπάθιοι στη Σάμο (19^{ος}-20^{ός} αι.)», στο Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης (επιμ.), *Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας «Κάρπαθος και Λαογραφία»*. Αθήνα 2008, σ. 189-200.
- 2008 «Η συμβολή του Δημ. Σ. Λουκάτου στη μελέτη της νεοελληνικής λαϊκής αγιολατρίας», *Λαογραφία-Εθνογραφία στα Επτάνησα. Γηγενή στοιχεία – επιρροές – αφομοιώσεις – σύγχρονη πραγματικότητα. Μνήμη Δημητρίου Σωτ. Λουκάτου. Πρακτικά συνεδρίου*. Αργοστόλι 2008, σ. 149-156.
- 2008 «Η συμβολή του Δημητρίου Λουκάτου στην έρευνα της ελληνικής θρησκευτικής Λαογραφίας», στο Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη – Παρασκευάς Ποτηρόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας «Ο Δημήτριος Σ. Λουκάτος και η Ελληνική Λαογραφία»*. Αθήνα 2008, σ. 50-64.
- 5. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ**
- 2006 «Παραδοσιακός πολιτισμός της Θράκης. Εισαγωγικές παρατηρήσεις», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης (εκδ.), *Θράκη. Ιστορική και Λαογραφική προσέγγιση του λαϊκού πολιτισμού της*. Αθήνα – Εκδόσεις Αλήθεια 2006, σ. 11-25.
- 2006 «Σύγχρονα λαογραφικά της Κομοτηνής», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης (εκδ.), *Θράκη. Ιστορική και Λαογραφική προσέγγιση του λαϊκού πολιτισμού της*. Αθήνα – Εκδόσεις Αλήθεια 2006, σ. 147-162.
- 2007 «Δημήτριος Β. Οικονομίδης Α. Βίος και έργο. Β. Επιστημονικά δημοσιεύματα», στον τόμο Μ.Γ. Βαρβούνης – Μ.Γ. Σέργης (έκδ.), *Δρυς Υψικάρηνος. Τιμητικός τόμος για τον Δημήτριο Β. Οικονομίδη*. Αθήνα 2007, σ. 9-34 [σε συνεργασία με τον Μ.Γ. Σέργη].
- 2007 «Ο άγιος Συμεών ο Θεοδόχος στη λαϊκή λατρεία και της παραδόσεις του ελληνικού λαού», στον τόμο Μ.Γ. Βαρβούνης – Μ.Γ. Σέργης (έκδ.), *Δρυς Υψικάρηνος. Τιμητικός τόμος για τον Δημήτριο Β. Οικονομίδη*. Αθήνα 2007, σ. 83-91.
- 2006 «Λαογραφικά Σαμίων λογοτεχνών», στον τόμο Ι.Κ. Προμπονάς – Π. Βαλαβάνης (έκδ.), *Ευεργεσίη. Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό 2*. Αθήνα 2006, σ. 787-794.
- 2007 «Αστική λαϊκή θρησκευτικότητα σε ενοριακά πλαίσια : Η περίπτωση της ενορίας της Αγίας Αναστασίας της Πατρικίας της Ι. Μητροπόλεως Περιστερίου», στον τόμο Γ. Ανδρειωμένος (επιμ.),

- Ευκαρπίας Έπαινος. Αφιέρωμα στον καθηγητή Παναγιώτη Δ. Μαστροδημήτρη. Αθήνα 2007, εκδ. Πορεία, σ. 183-199.*
- 2008 «Ποντιακή αγιολατρεία», στο Μανόλης Γ. Σέργης (επιμ.), *Πόντος. Θέματα Λαογραφίας του Ποντιακού Ελληνισμού*. Αθήνα 2008, εκδ. Αλήθεια, σ. 85-104.
- 2008 «Ο νεομάρτυρας άγιος Γεώργιος ο Χιοπολίτης σε στιχούργημα λαϊκού ποιητή της Νάξου», *Αγαθοεργίη. Τιμητικός τόμος για τον Επίσκοπο Κυανέων Χρυσόστομο Μαυρογιαννόπουλο διαπρεπή Νάξιο της διασποράς*. Αθήνα 2008, σ. 573-585.
- 2008 «Ο Ι. Μ. Χατζηφώτης και ο ελληνικός λαϊκός πολιτισμός», στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης – Παν. Τζουμέρκας (έκδ.), *Αλεξανδρινός Αμητός. Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι. Μ. Χατζηφώτη*, τόν. Α'. Αλεξάνδρεια 2008, σ. 91-106.

ΒΟΓΛΗ, Ελπίδα

1. ΒΙΒΛΙΑ/ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

- 2007 *Έλληνες το γένος': Η ταυτότητα και η ιθαγένεια στο εθνικό κράτος των Ελλήνων, 1821-1844*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2007 (σσ. 402).
- 2005 *Έργα και Ημέραι ελληνικών οικογενειών, 1750-1940*, Αθήνα, εκδ. Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (Ε.Λ.Ι.Α.) (σσ. 323).

2. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

- 2009 «Το μεγάλο έθνος των Ελλήνων και η μικρή Ελλάδα: Ζητήματα ταυτότητας και ιθαγένειας στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», *Ίστωρ* 15 (2009), σ. 117-147.

3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ

--

4. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

- 2009 (υπό έκδοση) «*Μέγα Εργοστάσιον κατασκευής κονιάκ Σ. και Η. και Α. Μεταξά εν Πειραιεί*». Επιχειρηματική οργάνωση και στρατηγικές πωλήσεων μιας ελληνικής ποτοποιητικής (1888-1940)»: Ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας, «Θεωρητικές αναζητήσεις και εμπειρικές έρευνες», που οργάνωσε το ΗΔΟΙΣΤΟ στο Ρέθυμνο, 10-13 Δεκεμβρίου 2008.
- 2009 «A Greece for Greeks by descent? Nineteenth-Century Policy on Integrating the Greek Diaspora», στο Dimitris Tziouvas (επιμ.), *Greek Diaspora and Migration since 1700. Society, Politics and Culture*, Surrey: Ashgate, 2009, σ. 99-110.
- 2008 «Family Tactics and Family Fortunes in Nineteenth-Century Greece», στο Ionela Băluță, Constanța Vintinlă-Ghițulescu και Mihai-Răzvan Ungureanu (επιμ.), *Social Behaviour and Family Strategies in the Balkans (16th – 20th Centuries)*(πρακτικά διεθνούς συνεδρίου, 9-10 Ιουνίου 2006), Βουκουρέστι: New Europe College, σ. 180-204.
- 2007 «Το 'δημοτικόν ζήτημα' και η πολιτική στη Θεσσαλονίκη του μεσοπολέμου (1919-1933)», στο: *Θεσμοί και τοπική αυτοδιοίκηση στη Θεσσαλονίκη, διαχρονικά*, (Πρακτικά του διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου, Θεσσαλονίκη 24-25

Νοεμβρίου 2005), Θεσσαλονίκη: Δήμος Θεσσαλονίκης-Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης, 2006, σ. 48-52.

5. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ

- 2006 «Η μεγαλοϊδεατική πολιτική υπό το πρίσμα της ευρωπαϊκής πραγματικότητας: Οι προτάσεις μιας ελληνικής εφημερίδας του Λονδίνου (*Ο Βρετανικός Αστήρ*, 1860-1862)», *Πρακτικά του 26^{ου} Ελληνικού Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη, 28-29 Μαΐου 2005)*, Θεσσαλονίκη 2006, σ. 143-154.
- 2005 «Τα εθνικά διλήμματα της 'αποδημίας' και η ανάγκη για τη χάραξη μιας μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα του αρχόμενου 20ού αι.», στα *Πρακτικά του 25^{ου} Ελληνικού Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη, 21-23 Μαΐου 2004)*, Θεσσαλονίκη 2005, σ. 413-425.
- 2004 «'Γνήσιοι' ή 'νεόφυτοι' Έλληνες και 'ξένοι': Η κοινωνία των Ελλήνων υπό διαμόρφωση (1821-1856)», στα *Πρακτικά του 24^{ου} Ελληνικού Ιστορικού Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη, 30 Μαΐου-1 Ιουνίου 2003)*, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 227-242.

6. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

- 2007 «Ελληνίδες επιστήμονες. Εικόνες στο γυναικείο Τύπο των συλλογών του Ε.Λ.Ι.Α.», στο Σάσα Λαδά (επιμ.), *Η εικόνα του/της επιστήμονα στην Ελλάδα, 1900-1980. [Εν]τοπισμένες ταυτότητες-ταυτότητες τόπων*, Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ., Επιτροπή Ερευνών/Ερευνητική Ομάδα «Φύλο και Επιστήμη» & Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης, 2007, σ. 93-111.
- 2006 «Η αυγή της ανεξαρτησίας: Από τη ναυμαχία του Ναβαρίνου στην Ελλάδα του Καποδίστρια», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 9: *Η Ελληνική Επανάσταση, 1821*, ΔΟΜΗ Α.Ε., Τεγόπουλος - Μανιατέας, σ. 566-605.
- 2006 «Η ταυτότητα του πολίτη και η διαμόρφωση της κοινωνίας των πολιτών (1821-1827)», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 9: *Η Ελληνική Επανάσταση, 1821*, ΔΟΜΗ Α.Ε., Τεγόπουλος - Μανιατέας, σ. 606-631.
- 2006 «Το νέο ελληνικό κράτος: Διπλωματικά και πολιτικά γεγονότα από το 1830 έως το 1832», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 9: *Η Ελληνική Επανάσταση, 1821*, ΔΟΜΗ Α.Ε., Τεγόπουλος - Μανιατέας, σ. 632-653.

- 2005 «Η διαμόρφωση της 'κοινής γνώμης' στα εθνικά θέματα: Η 'ομογένεια' και τα διάφορα πρόσωπα του 'ελληνισμού' στον σύγχρονο ελληνικό Τύπο», στο Χρήστος Α. Φραγκονικολόπουλος (επιμ. και εισαγ.), *ΜΜΕ, Κοινωνία και Πολιτική. Ρόλος και Λειτουργία στη Σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα, εκδ. Ι. Σιδέρη (στη σειρά Δημοσιογραφία και ΜΜΕ), 2005, σ. 381-396.
- 2004 «Η αναβίωση των 'χαμένων πατρίδων' και ο αστικός εκσυγχρονισμός: Η προσφυγική ταυτότητα των Καλαμαριωτών μετά το 1940», στο *Η Καλαμαριά γράφει ιστορία (1940-1967). Από την επιβίωση στη δημιουργία*, Θεσσαλονίκη 2004.

7. Άλλες εργασίες

--

8. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ (ΧΩΡΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΑ)

- 2009 «Ο ελληνισμός ως Έθνος και Κράτος: Η πολιτική του ελληνικού κράτους απέναντι στους αποδήμους του κατά το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα». Ανακοίνωση στο 8th INTERNATIONAL CONFERENCE ON GREEK RESEARCH 2nd - 5th July 2009, Adelaide, South Australia (via Skype).
- 2007 «Η τύχη ενός νησιού ανάμεσα στη διπλωματία και την πολιτική: Η Θάσος κατά τον 19ο αιώνα». Ανακοίνωση στο Ε΄ Συμπόσιο Θασιακών Μελετών με θέμα «Η Θάσος διά μέσου των αιώνων: Ιστορία-τέχνη-πολιτισμός», που διοργανώθηκε από το Δ.Π.Θ., το Δήμο Θάσου και την Εταιρία Θασιακών Μελετών στη Θάσο, 22-25 Σεπτεμβρίου 2007.**
- 2007 «Women and Political Citizenship in Modern Greece». Ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο *Women and Citizenship in a Local /Global World* που οργάνωσε η (ISA) Research Committee on Women in Society (RC32), Αθήνα, 31 Μαΐου-1 Ιουνίου 2007.
- 2006 «Τα ιδεολογικά ερείσματα του βενιζελισμού στις Σέρρες του μεσοπολέμου: Από την προοπτική του αστικού εκσυγχρονισμού στην πολιτική πράξη». Ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο, *Οι Σέρρες και η περιοχή τους από την οθωμανική κατάκτηση μέχρι τη σύγχρονη εποχή*, Σέρρες 6-9 Απριλίου 2006.

- 2005 «Ο γυναικείος Τύπος και ο μεταπολεμικός ρόλος της Ελληνίδας (1945-1950)». Ανακοίνωση στην ημερίδα που οργάνωσε την Παρασκευή 14 Οκτωβρίου 2005 το Ε.Λ.Ι.Α με χορηγό επικοινωνίας την εφημερίδα «Μακεδονία» και με τίτλο «*Επικαιρότητα και μνήμη: Ψηφίδες της κοινωνίας της Θεσσαλονίκης από τον Τύπο της δεκαετίας του 1940*». Περίληψη της ανακοίνωσης δημοσιεύθηκε στο ένθετο περιοδικό *Πανσέληνος* της εφημερίδας *Μακεδονία* (τχ. 321, 30 Οκτωβρίου 2005).

9. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ (ΧΩΡΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΑ)

10. ΑΛΛΑ

- 2006 Μετάφραση από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα του βιβλίου του James Joll, *Europe since 1870*, Λονδίνο 1990, με τίτλο *Η Ευρώπη, 1870-1970*, Θεσσαλονίκη, εκδ. Βάνιας (σσ. 691).
- 2006 «Από την ορθόδοξη κοινότητα στο εθνικό κράτος: Η ταυτότητα του Έλληνα πολίτη την περίοδο της Επανάστασης». Διάλεξη στο πιλοτικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (ακαδ. έτους 2005-2006), Τετάρτη 11 Ιανουαρίου 2006.

2004 «'Βενιζελισμός, αντιβενιζελισμός και το δημοτικόν ζήτημα': Όψεις της πολιτικής ζωής στη Θεσσαλονίκη επί δημαρχίας Χαρίσιου Βαμβακά (1931-1933)». Διάλεξη στο πλαίσιο της διοργάνωσης 'Τετάρτες του ΚΙΘ', Τετάρτη 8 Δεκεμβρίου 2004.

ΖΟΡΜΠΑΣ, Κωνσταντίνος

2003. Urban shamans and their clients; coping with distress in the post-Soviet age. Στο συλλογικό τόμο: Cultural environment of the Eastern Siberia and Mongolia. Ακαδημία Πολιτισμού και Τεχνών Ανατολικής Σιβηρίας. Ulan'Ude

ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ, Ευθύμιος Α.

1 : Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

- 2004 Λαμπρίδης, Ε. Στερεότυπο - προκατάληψη - κοινωνική ταυτότητα: Μελετώντας τις δυναμικές της κοινωνικής αναπαράστασης για τους τσιγγάνους. Αθήνα: Gutenberg
- 2000 Λαμπρίδης, Ε. Group performance and group productivity: The case of process loss in a variety of tasks. Επιστημονική Επετηρίδα «Αωδώνη», τόμο ΚΘ', μέρος τρίτο, 259-276
- 2002 Λαμπρίδης, Ε., Παπαδιώτη-Αθανασίου, Β., Παλαιολόγου, Α. Εσωτερικά μοντέλα διεργασίας και επιλογή συντρόφου: Η περίπτωση των ανασφαλώς προσκολλημένων ενηλίκων. Τετράδια Ψυχιατρικής, 78, 65-78.
- 2004 Bohner, G. & Lampridis, E. Expecting to meet a rape victim affects women's self-esteem. *Group Processes and Intergroup Relations*, 7 (1), 77-87.
- 2005 Παλαιολόγου, Α., & Λαμπρίδης, Ε. Άτομα σε ομάδες κοινωνικού αποκλεισμού και ο μεσολαβητικός ρόλος του ψυχοθεραπευτή - συντονιστή: Προβληματισμοί στο πλαίσιο μιας πολύπλευρης εμπειρίας. Τετράδια Ψυχιατρικής, 91, 94 - 118.
- 2005 Lampridis, E. Influence of Social Information on stereotyping and stereotype change: the modificational role of consensus information. Επιστημονική επετηρίδα «Αωδώνη», τόμος ΛΓ', μέρος πρώτο, 127-156.
- 2006 Λαμπρίδης, Ε. (2006). Κοινωνική ταυτότητα και ενδο-ομαδική μεροληψία: Εξετάζοντας την Υπόθεση της αυτοεκτίμησης. *Ψυχολογία*, 13(1), 94-109.
- 2007 Bohner, G., Echterhoff, G., Glass, C., Patrzek, J. & Lampridis, E. Distress in Response to a Sibling's Partner's Infidelities: Testing Evolutionary Versus Socio-Cultural Hypothesis. Έχει γίνει αποδεκτό για δημοσίευση στο περιοδικό European Journal of Social Psychology

2008 Papastyllianou, A. & Lampridis, E. Studying threat in terms of ethnic and cultural identity: An investigation of the Greek multi-cultural school reality. Έχει υποβληθεί για δημοσίευση στο περιοδικό International Journal of Inter-Cultural Relations

2. Μελέτη

2004 Λαμπρίδης, Ε. Χώρος και Τσιγγάνοι: Μια διαπολιτισμική προσέγγιση της κοινωνικής αναπαράστασης στους τσιγγάνους. Ερευνητική μελέτη που υποβλήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ «Ένταξη των Τσιγγανοπαίδων στο Σχολείο» (Αριθμός έργου 1346-Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων). Ηλεκτρονική πρόσβαση στο πλήρες σώμα της μελέτης στη διεύθυνση:

http://195.130.114.39/ROMA/html_epimorphotiko.php

ΜΕΛΑΣ, Εμμανουήλ

1. Βιβλία:

2. Επιστημονικά περιοδικά με κριτές:

2006 "Excavation of Minoan settlement in Fournoi, Karpathos. Preliminary report for 2005", *Antiquity* 2006.

3. Επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές:

2004 Η μινωική προέλευση Ολυμπιακών αγώνων, *Corpus* 62, 2004, 46-55.

2005 Μινωικός οικισμός στους Φούρνους Καρπάθου, *Corpus* 72, 2005.

4. Πρακτικά συνεδρίων με κριτές:

2009 "*Minoans in the central, northern and eastern Aegean*", 41-54. Acts of Colloquium on Minoans in the central, northern and eastern Aegean, ed. I. Hallager 2009.

2006 "Ethnicity in Late Minoan Crete: Constructing Identities in the present", Proceedings of the 9th Cretological Congress, 1-5 October 2001, Crete 2006.

2007 The Afiartis Project: Excavations of the Minoan Settlement of Fournoi, Karpathos (2001-2005) – a preliminary report". Στο *The Minoans in the Central, Eastern and Northern Aegean. New Evidence. Acts of Minoan Seminar 22-23 January 2005*, eds. E. Hallager, W.-D. Niemeier. Athens 2007.

5. Πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές:

2006 Άγιοι Απόστολοι Καρπάθου από την προϊστορία μέχρι την ύστερη αρχαιότητα, Καρπαθιακά Χρονικά 1, Αθήνα 2006, 3-37.

6. Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους:

Η προϊστορία των αρχαίων Ελληνικών σταδίων», Τα στάδια στην αρχαία Ελλάδα και οι σύγχρονες αναβιώσεις των Ολυμπιακών αγώνων, επιμ. Δ. Γαρουφαλλής, εκδ. Πεισκόπιο.

7. Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (με κριτές):

2005 Πανηγύρια και ταυτότητες: μια ολιστική θεώρηση της κοινωνικο-πολιτικής σημασίας ενός πανάρχαιου θεσμού, εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο Η παήγυρις: μια διαχρονική ματιά στον κοινωνικο-οικονομικό και κοινωνικό της ρόλο, Σουφλί 17-21 XI 2005.

2005 "The essentials of the grand Minoan festival", εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο Η παήγυρις: μια διαχρονική ματιά στον κοινωνικο-οικονομικό και κοινωνικό της ρόλο, Σουφλί 17-21 XI 2005.

2006 The Afiartis project: current excavations in a Minoan settlement on Karpathos, εισήγηση στο Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο στα Χανια, X 2006.

2007 Πρόγραμμα Αφιάρτης: αρχαιολογικές και εθνο-αρχαιολογικές έρευνες του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην Κάρπαθο, εισήγηση στη Διημερίδα του ΥΠΠΟ: Το αρχαιολογικό έργο των Πανεπιστημίων στην Ελλάδα: από την Παλαιολιθική περίοδο έως την ύστερη αρχαιότητα, 6-7 XII 2007.

8. Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (χωρίς κριτές):

2008 Νόστος: η νοσηρή νοσταλγία του φυσικού και ανθρωπογενούς τοπίου της πικρής πατρίδας, 12 Πολιτιστική Συνάντηση Καρπάθου, 8-12 Αυγούστου 2008

2008 "Έζησα τη φρίκη του πολέμου. Έμμετρες αναμνήσεις από πρόσωπα της εποχής", 13 Πολιτιστική Συνάντηση Καρπάθου, 8-12 Αυγούστου 2008

ΝΑΞΙΔΟΥ, Ελεονόρα

1. Επιστημονικά περιοδικά με κριτές:

2003 Ε. Ναξίδου, Η Αρχιεπισκοπή της Αχρίδας: σημαντικό μεσαιωνικό εκκλησιαστικό κέντρο της νότιας Βαλκανικής, *Χρονικά του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Περίοδος Β΄, τεύχος 13*, Θεσσαλονίκη 2003 σσ. 51-72.

2005 Ε. Ναξίδου, Ιστορική εξέλιξη της Αρχιεπισκοπής της Αχρίδας κατά την Τουρκοκρατία (15ος-τέλη 18ου αι.), *Χρονικά του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Περίοδος Β΄, τεύχος 15*, Θεσσαλονίκη 2005 σ. 50-67.

2006 Ε. Naxidou, An aspect of the medieval history of the archbishopric of Ochrid: its connection with Justiniana Prima, *Byzantoslavica 64 (2006)* σσ. 153-167.

Ε. Ναξίδου, Η Αρχιεπισκοπή της Αχρίδας ως ιδεολογικό υπόβαθρο της εκκλησιαστικής ανεξαρτησίας των Βουλγάρων (1850-1870), *Βαλκανικά σύμμεικτα 14-15*, Θεσσαλονίκη 2003-2004 σ. 21-46 .

2. Πρακτικά Συνεδρίων με κριτές

2007 Ε.Ναξίδου, Εθνικισμός και Ευρωπαϊκή Προοπτική των Χωρών της Βαλκανικής: Οι Σχέσεις Βουλγαρίας-ΠΓΔΜ, *Πρακτικά του Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας*, Θεσσαλονίκη 2007, σ. 663-685.

3. Άλλες εργασίες:

2005 Ε. Ναξίδου, Βιβλιοπαρουσίαση του βιβλίου της Α. Αγγελοπούλου, Ο Κ.Π. Μισίρκοβ (1874-1926) και η κίνηση των "Μακεδονιστών",

Θεσσαλονίκη 2004, *Χρονικά του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Περίοδος Β΄*, τεύχος 15, Θεσσαλονίκη 2005 σ. 105-108.

2004 Ε. Ναξίδου, Βιβλιοπαρουσίαση του βιβλίου της Γ.Κατσόβσκα-Μαλιγκούδη, *Οι Σλάβοι των Βαλκανίων. Εισαγωγή στην ιστορία και τον πολιτισμό τους*, Αθήνα 2004, *Byzantinoslavica 64 (2006)* σ. 342-343.

4. Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με κριτές χωρίς Πρακτικά:

Ε. Ναξίδου, Ο αρχιεπίσκοπος Αχρίδας Λέων και η εκκλησιαστική διαμάχη Κωνσταντινούπολης-Ρώμης τον 11ο αιώνα

ΟΥΡΕΜ ΚΩΤΣΟΥ, Ντούσανκα Χριστίνα

1.. βιβλία

D. Urem-Kotsou (Υπό δημοσίευση). *Limska Gradina u kasteljerskoj kulturi Istre* (στα κροατικά με εκτενή αγγλική περίληψη). Ministarstvo za kulturu Hrvatske

2.. κεφάλαια σε βιβλία

Kalogirou, A. και D. Urem-Kotsou, (Υπό εκτύπωση). Νεολιθική κεραμική στην Μακεδονία. Στο Δ. Γραμμένος (επιμ.) *Οδηγός για την έκθεση «Η προϊστορία στη Μακεδονία» στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης*. University Studio Press

Urem-Kotsou, D. (Υπό έκδοση). Η μελέτη της χρήσης της κεραμικής στην αρχαιολογική έρευνα και η σχέση της με την Αρχαιολογία του Περιβάλλοντος. Στο Κ. Kotsakis και Σ. Ανδρέου (επιμ) *Η Αρχαιολογία του Περιβάλλοντος*. Thessaloniki: Studio University Press

Kotsakis, K., Valamoti, S. και Urem-Kotsou, D., (Υπό εκτύπωση). Η ελιά και το λάδι στην προϊστορική εποχή. Στο Η. Αναγνωστάκη και Ε. Μπαλτά (επιμ.) *Ελιά και λάδι στην Α. Μεσόγειο από την προϊστορία στη βιομηχανική εποχή*. ΠΙΟΠ, Αθήνα

2007 Urem-Kotsou, D. και Kotsakis, K. 2007. "Pottery, cuisine and community in the Neolithic of North Greece". Στο J. Renard and Ch. Mee (eds), *Cooking up the Past: Food and Culinary Practices in the Neolithic and Bronze Aegean*. Oxbow Books

2006 Kotsos, S. και D. Urem-Kotsou, 2006. Filling in the Neolithic landscape of central Macedonia, Greece. Στο N. Tasic και C. Grozdanov (επιμ.) *Homage to Milutin Garasanin*. Belgrade: Serbian

Academy of Science and Arts, Macedonian Academy of Sciences and Arts, σελ. 193-207

3.. επιστημονικές δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές

2008 Evershed, R.P., S. Payne, A.G. Sherratt, M.S. Copley, J. Coolidge, D. Urem-Kotsou, K. Kotsakis, M. Ozdogan, A. Ozdogan, O. Nieuwenhuys, P.M.M.G. Akkermans, D. Bailey, R.-R. Andeescu, S. Campbell, Sh. Farid, I. Hodder, N. Yalman, M. Ozbarasan, E. Bicaşci, Y. Garfinkel, T. Levy, M.M. Burton 2008. "Intensification of Milk Production and Use Related to Increased Cattle Herding by the Prehistoric Farmers of Central/SE Europe and the Near East," *Nature*, 455 (25.9.2008), σελ. 528-531

2008 S. Mitkidou, E. Dimitrakoudi, D. Urem-Kotsou, D. Papadopoulou, K. Kotsakis, J. A. Stratis, I. Stephanidou-Stephanatou, 2008, Organic Residue Analysis of Neolithic Pottery from North Greece, *Microchemica Acta*, 160 (4): 493-498

2006 Stern, B., Clelland, S. J., Nordby, C. C. και Urem-Kotsou, D. 2006. "Bulk stable light isotopic ratios in archaeological birch bark tars", *Applied Geochemistry* 21, σελ. 1668-1673

4.. επιστημονικές δημοσιεύσεις σε περιοδικά χωρίς κριτές

2006 Urem-Kotsou, D. και A. Dimoula 2006. Western, Central, Eastern Macedonia and Thrace. Στο J. Whitley et al. *Archaeological Reports 2005-2006*. Society for the Promotion of Hellenic Studies and British School at Athens

2005 D. Urem-Kotsou και A. Dimoula 2005. Western, Central, Eastern

Macedonia and Thrace. Στο J. Whitley et al. *Archaeological Reports 2004-2005*. Society for the Promotion of Hellenic Studies and British School at Athens, σελ. 68-88

5.. επιστημονικές δημοσιεύσεις σε τόμους Πρακτικών

Συνεδρίων με κριτές

D. Urem-Kotsou and K. Kotsakis, (Υπό δημοσίευση). Cups of conversion: Drinking sets in social context in Late Neolithic Northern Greece. Στο Margaritis, E, Renfrew, J. & Jones, M. (επιμ.) *Wine confessions: production, trade and social significance of wine in ancient Greece and Cyprus*. Hesperia (Occasional Wiener Laboratory Series)

2008 Urem-Kotsou, D., Kotsakis, K., Beck, C. και Stout, E. C. 2008. Organic residues from the Late Neolithic Makriyalos cooking pots. BAR International Series 1746, σελ. 619-629

6.. άλλες δημοσιεύσεις

2008 Kotsakis, K., Urem-Kotsou, D., Evershed, R.P., Sherratt, A. και Copley, M. 2008. "Έπιναν οι νεολιθικοί γεωργοκτηνοτρόφοι γάλα; Η μαρτυρία για την αρχαιότερη κατανάλωση γάλακτος στην Ελλάδα». *Πρακτικά του Συνεδρίου με τίτλο Η ιστορία του ελληνικού γάλακτος και των προϊόντων του*. ΠΙΟΠ, Αθήνα.

2006 Efstratiou, N. και Urem-Kotsou, D. 2006. The Neolithic Site of Makri in Thrace-Greece. Its Contribution to the Issue of the Neolithic Sequence of the Sixth Millennium in the Balkans. Στο *Proceedings of the International Round Table on the Current Problems of the Transition Period from the Starcevo to the Vinca Culture*, Narodni Muzej Zrenjanin (Σερβία).

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΔΟΥΚΑΣ, Νικόλαος

- 2004 «Το Ιστορικό Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος», *Θεσσαλικά Σύμμεικτα*, Πρότυπες Θεσσαλικές Εκδόσεις, Τρίκαλα – Βόλος 2004, σσ. 11-12.
- 2004 «Η ιδιορρυθμία κατά τις βυζαντινές πηγές», *Νομοκανονικά* 1/2004, σσ. 57-84.
- 2004 «Οι ποινικές ρήτρες στα βυζαντινά δικαιοπρακτικά έγγραφα», *Βυζαντικά* 24 (2004) 375-390.
- 2004 *Το δίκαιο των ιερών χώρων Πάτμου και Μετεώρων*, έκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2004.
- 2006 «Κάλλιστος Α' και Άγιον Όρος», *Θεολογία* 76 (2005) 719-729 = *Θράκιος. Αφιερωματικός τόμος στον μητροπολίτη Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Δαμασκηνό (τριάντα χρόνια θεοφιλούς αρχιερατείας)*. Επιμέλεια: Γ.Κ. Παπάζογλου [Θρακική Βιβλιοθήκη, 10], Κομοτηνή 2006, σσ. 287-292.
- 2007 «Ο γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής μέσα από αγιορειτικά έγγραφα» (*Γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής*, Πρακτικά Διορθοδόξων Επιστημονικών Συνεδρίων Αθηνών (22-24.10.2004) και Λεμεσού (21-23.10.2005), εποπτεία Γ. Ι. Μαντζαρίδη, Ι. Μ. Μ. Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2007), σσ. 95-101.
- 2007 «Η προσωνομία της μονής Βατοπαιδίου μέσα από βυζαντινές και μεταβυζαντινές πηγές», *Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος ο Α' . Δεκαπέντε έτη ευκλεούς πατριαρχείας (1991-2006). Δώρημα ψυχής*, επιμ. Γ. Κ. Παπάζογλου. Δ.Π.Θ., Κομοτηνή 2007, σσ. 263-271.

2008 «Ο Αρχιεπίσκοπος Λαρίσης και πάσης Ελλάδος μέσα από βυζαντινές πηγές (4^{ος} αι. – 1393/4)», ΓΠ 91 (2008) 319-349.

9. «Μετόχι Βιστωνίδας», υπό δημοσίευση στον τόμο *Διαδρομές στην Ιστορία. Βατοπαιδινά μετόχια*.

10. *Βιβλιοκρισίες :*

2007 ΑΠΟ-ΦΩΝΗΣ, *Επιστημονική Επετηρίς του Εργαστηρίου Παλαιογραφίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης* (Διευθυντής Γ. Κ. Παπάζογλου), Β' τόμος (2002/04), Κομοτηνή 2005, σελίδες 208, ΓΠ 90 (2007) 203-205.

ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, Γεώργιος Κ.

I. Βιβλία

2005 Ταφικά Μνημεία της Πόλης. Α΄. Σισλί, Έμποροι και Τραπεζίτες, Κομοτηνή 2005, σελ. 500.

2008 Παράλληλοι Δρόμοι: Η παιδεία σέ δύο κοινότητες του Ελληνισμού στα ύστερα χρόνια της Οθωμανοκρατίας (1870-1880), Κομοτηνή 2008, σελ. 308.

2008 Ιωσήφ Φιλάγρης ή Φιλάγριος – Ένας λόγιος κρητικός ιερωμένος και αριστο-τελικός σχολιαστής του 14ου αιώνα (Συμβολή στην ιστορία της βενετοκρατίας στην Κρήτη), Κομοτηνή 2008, σελ. 330.

2003 Η άλωση της Βασιλεύουσας από τις πηγές, Κομοτηνή 2003, σελ. 320.

II. Επιστημονικός Επιμελητής

2006 *Θράκιος* Αφιερωματικός τόμος στον μητροπολίτη Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Δαμασκηνό (τριάντα χρόνια θεοφιλούς αρχιερατείας), Κομοτηνή 2006, σελ. 310.

2007 *"Δώρημα Ψυχής"* - Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος ο Α΄, δεκαπέντε έτη ευκλεούς Πατριαρχίας (1991-2006), Κομοτηνή 2007, σελ. 330.

2008 Θρησκευτικά Μνημεία - Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κομοτηνή 2008 [έκδ. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης], σελ. 190 [η έκδοση κυκλοφορεί και στην αγγλική].

2008 Λαογραφικό Οδοιπορικό Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κομοτηνή 2008 [έκδ. Περιφέρειας Ανατολικής

Μακεδονίας και Θράκης], σελ. 190 [η έκδοση κυκλοφορεί και στην αγγλική].

2008 Παραδοσιακή αρχιτεκτονική στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Κομοτηνή 2008 [έκδ. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης], σελ. 190 [η έκδοση κυκλοφορεί και στην αγγλική].

2008 Ανατολική Μακεδονία – Ιστορία και Πολιτισμός, Κομοτηνή 2008 [έκδ. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης], σελ. 298 [η έκδοση κυκλοφορεί και στην αγγλική].

2004 ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ – Επιστημονική Επετηρίδα του Εργαστηρίου Παλαιογραφίας, Τόμος Β (Κομοτηνή 2004), σελ. 220.

III. Άρθρα σε περιοδικά με κριτές-Συλλογικοί τόμοι

2004 Κωνσταντίνος Ραφαήλ Βυζάντιος, άγνωστος γραφέας κωδίκων, και ο Φαναριώτης λόγιος Νικόλαος Καρατζάς, ΑΠΟ-ΦΩΝΗΣ 2 (2004), 9-32.

2004 Χειρόγραφοι κώδικες του Νικολάου Καρατζά στην Beinecke Library του Πανεπιστημίου του Yale (άλλοτε χειρόγραφο Guilford), ΑΠΟ-ΦΩΝΗΣ 2 (2004), 33-74.

2004 Ένα χειρόγραφο της Εικοσιφοινίσσης του Παγγαίου στον οίκο Sotheby's του Λονδίνου (σήμερα χειρόγραφο ΕΒΕ αρ. 4173), ΑΠΟ-ΦΩΝΗΣ 2 (2004), 75- 105 (σε συνεργασία με τον Ζήση Μελισσάκη).

2004 Άγνωστο χειρόγραφο του 18ου αιώνα από την συλλογή Έλληνας διπλωμάτη, ΑΠΟ-ΦΩΝΗΣ 2 (2004), 145-158 , 61. Νικόλαος Κριτίας,

2004 Ραφαήλ Βυζάντιος και Νικόλαος Καρατζάς (με αφορμή εργασία του Δ. Αποστολοπούλου), ΑΠΟ-ΦΩΝΗΣ 2 (2004), 177-181.

2004 Νικόλαος Καρατζάς: Βίος και έργο, Πρακτικά Γ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Θρακικών Σπουδών *"Η Μεταβυζαντινή Θράκη"*, Κομοτηνή 2004, 67-93.

2003/05 *"Η της εαυτών χώρας ήτοι του Ντεμερντεσίου"*: Χειρόγραφο του British Museum αρ. 40755, Μνημοσύνη 19 (2003/05), 49-61.

2006 *"Ός τον του μαρτυρίου δέχεται στέφανον"*: Ο Αλέξιος Καλλέργης και μια άγνωστη διήγηση των κρητικών επαναστάσεων του 1365/67, Θησαυρίσματα 36 (2006), 8-35.

Ο πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κάλλιστος Α΄ και ο θάνατός του στις Σέρρες περί το 1363/64, Πρακτικά Ημερίδας *"Ο Άγιος Κάλλιστος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, και η σερβική κατοχή στις Σέρρες"* (υπό έκδοση).

2006 Η παιδεία στις κοινότητες της Βιθυνίας στα τέλη της Οθωμανικής Κυριαρχίας - Η περίπτωση του Δεμιρδεσίου (1870-1880), Παρνασσός ΜΖ΄ (2005), 193-214 [και Γ. Κ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ (επιμ.), *"Θράκιος"* - Αφιερωματικός τόμος στον Μητροπολίτη Μαρώνειας και Κομοτηνής κ. Δαμασκηνό (τριάντα χρόνια θεοφιλούς αρχιερατείας), Κομοτηνή 2006, 147-161].

2005/06 Η παιδεία στην Ανατολική Μακεδονία - Ο Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος Κωνσταντινουπόλεως και η

Αδελφότης "Ηώς" Προσοτσάνης (1870-1880), Μακεδονικά 35 (2005/06), 241-265.

2004/06 Το Ρωσικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Κωνσταντινουπόλεως και η άγνωστη συλλογή νομισμάτων και δακτυλιόλιθων του Θάσιου ιατροφιλόσοφου Γεωργίου Χρησιδίδη, Θασιακά 13 (2004/06), Αφιέρωμα στην Μνήμη του Κώστα Τσίμα, 238-253.

2007 Προς τινα των εαυτού φίλων ορκώμενον εν γένους Λατίνων ενδόξων: Ιωσήφ μοναχού του Φιλάγρη λόγος θεολογικός δια πράξεως και θεωρίας, στο: Γ. Κ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ (επιμ.), "Δώρημα Ψυχής" - Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος ο Α΄, δεκαπέντε έτη ευκλεούς Πατριαρχίας (1991-2006), Κομοτηνή 2007, 49-69.

Βυζαντινά και μεταβυζαντινά χειρόγραφα, κειμήλια εκκλησιαστικά - λεηλασίες πολιτιστικών αγαθών, στο: Ανατολική Μακεδονία, 140-155.

Η Βιβλιοθήκη του "Mehmet Ali" της Καβάλας - Η αρπαγή της από τους Βουλγάρους, στο: Ανατολική Μακεδονία, 244-253.

IV. Εργασίες σε συλλογικούς τόμους ευρύτερου ενδιαφέροντος

1. Το τμήμα του Νομού Καβάλας στο: Συλλογικός Τόμος Εκκλησιαστικά Μνημεία [ανωτέρω **II**, αρ. 3].
2. Τό τμήμα των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης στο: Συλλογικός Τόμος Λαογραφικό Οδοιπορικό [ανωτέρω **II**, αρ. 4].

3. Τό τμήμα του Νομού Ροδόπης, στο: Συλλογικός Τόμος Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική [ανωτέρω **II**, αρ. 5].

Ξηροτύρης Νικόλαος

ΒΙΒΛΙΟ

2005

aDNA και Αρχαιολογία: Σύγχρονες Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις

Ηλεκτρονική έκδοση Εργαστηρίου Ανθρωπολογίας στα πλαίσια του Προγράμματος «Αρχαίο DNA σε Οστεολογικό Υλικό Ανασκαφών», 190pp

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

2004

Societal Responcibilites in Life Sciences.

Ed: C. Susanne, Kamla-Ray Enterprises, Delhi, India, ISBN 81-85264-33-3

1. K. Simitopoulou and **N. I. Xirotiris**:
Public Understanding of Life Sciences: A Cornerstone for the Today's Democracies. Chapter 3, 15-21

2. K. Simitopoulou and **N. I. Xirotiris**:
Memes of Ethics- A Coevolutionary Aproach: The Case of Religion's Memes. Chapter 4, 23-27

2006

Aspects of Multilingualism in European Border Regions

Eds: Abel A., M. Stuflesser and L. Voltmer, EURAC research, Bolzano, ISBN 978-88-88906-34-8

N.I. Xirotiris and K. Simitopoulou-Kotzamani :
Insights into the linguistic situation of Eastern Macedonia and Thrace, 103-152

2007

BIOETHICS: GLOBAL AND SOCIETAL ASPECTS,

Eds: Susanne C. et al., EAGB, Brussels, ISBN: 978-960-89678-2-3

K. Zafeiris and **N.I. Xirotiris**
A Short History of Mortality and Death, 357-397

K. Zafeiris and **N.I. Xirotiris**

Some Thoughts on Fertility Transition and its Aspects 335-356

K. Simitopoulou and **N. I. Xirotiris**

Genes of Isolates: A New Source of Exploitation? 317-334

K. Simitopoulou and **N. I. Xirotiris**

Religions in the Contemporary Bioethics Debate, 473-487

2009

New Directions in the Skeletal Biology of Ancient Greece

Eds: Schepartz L., Fox S. C. and C. Bourbou, Hesperia supplement; 43, Princeton, New Jersey, ISBN 978-0-87661-543-0

Papageorgopoulou Chr. and **N.I. Xirotiris**

Anthropological Research on a Byzantine Population from Korytiani, West Greece, 193-221

Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

2006:

Bosch E; Calafell F; González-Neira A; Flaiz C; Mateu E; Scheil H-G; Huckenbeck W; Efremovska L; Mikerezi I; **Xirotiris N**; Grasa C; Schmidt H; Comas D
Paternal and maternal lineages in the Balkans show a homogeneous landscape over linguistic barriers, except for the isolated Aromuns. *Annals of Human Genetics*, 70(Pt 4):459-487.

2009

Papageorgopoulou C., **N.I. Xirotiris**, P.X. Iten, M.R. Baumgartner, M. Schmid and F. Ruehli

Indications of embalming in Roman Greece by physical, chemical and histological analysis. *Journal of Archaeological Science*, 36, 35-42

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΕΣ

2008

Sixth World Archaeological Congress (WAC-6), from 29th June - 4th July 2008.

K. Simitopoulou and **N. I. Xirotiris**

Reconstructing past through modern genetic technologies;
ethical and scientific approaches, p173

2006

2nd International Congress of Anthropology Athens June 6-10, 2006 / Human Evolution and Population Bio-Diversity in SE Europe

Henke W. and **N.I.Xirotiris**:

"Petralona man – past interpretations and the present state
of Knowledge concerning his classification"

Papageorgopoulou C., **N.I.Xirotiris** and B.Kaufmann:

"A case of plagiocephaly on a medieval population from
Switzerland"

N.I.Xirotiris, C. Papageorgopoulou and K. Simitopoulou:
"Multielement Studies of Diagenesis on Byzantine Skeletal
remains from Western Greece" (poster)

K.Zafeiris, **N.I.Xirotiris**:

"Pomaks, a world in transition. Demographic and genealogical
approaches"

K.Simitopoulou and **N.I.Xirotiris**:

"The turn to Molecular Biology: Perspectives, challenges and
bio-ethic questions"

Chlorokosta L., K. Hatzisava, N. Kanatsouli, K. Simitopoulou,
E. Vgonga, **N.I. Xirotiris**, K. Zafiris and K.Zervoudaki:
"Comparative genetic study between vlach and sarakatsan
populations in Greece"

International Conference: Multilingualism across Europe, August 24-26 2006 Bolzano, IT

N. I. Xirotiris

Language Culture and Policy; Latin speaking populations in
Greece

K. Simitopoulou and **N. I. Xirotiris**

Memes and Language(s) : a Co-evolutionary Approach

Xirotiris N. I., K. Simitopoulou and E. Styliara:

Language Bridges: Language prestige and
representations: Draft observations from interviews collected
in the Region of Eastern Macedonia and Thrace

CONGRESO INTERNACIONAL "MULTICULTURALISM AND HEALTH", 17 DE MARZO DE 2006, ORGANIZADO POR LA EUROPEAN ASSOCIATION OF GLOBALBIOETHICS Y EL OBSERVATORI DE BIOÈTICA I DRET.

K. Simitopoulou and **N. I. Xirotiris**

Traditional Healing and Folk Medicine in the Framework of Global Bioethics

2004

14th International Congress of the European Anthropological Association, Komotini Sept 1-5, 2004

Zafeiris, K.N., **Xirotiris, N.I.:**

Vlachs in Greece. The case of Karitsa village. A Preliminary Demographic and Genealogical Analysis

Flaiz, C. Comas, D. Schmidt, H.G., **Xirotiris, N.I.,** Efremovska, L.

Genetic markers to unravel the Origin of the Aromuns

Zervoudaki. A., **Xirotiris, N.I. :**

Dermatoglyphic Analysis in Mirabello Plateau population (Crete) (poster)

Zervoudaki. A., **Xirotiris, N.I. :**

MtDNA Analysis in three Greek populations

Xirotiris N.I.and Papageorgopoulou C., Paleopathological study of dental disease on a Greek Byzantine population

Xirotiris N.I.and Papageorgopoulou C.,

Degenerative joint disease of the spine in Byzantine population from Western Greece

Xirotiris N.I., Papageorgopoulou C. and Simitopoulou K. : Multi-element studies of diagenesis on Byzantine skeletal remains from western Greece